

88158

Fågelrapport för 1987

TOMMY TYRBERG

Årets fågelrapport är den trettonde i ordningen, och den är till sin uppläggning i stort sett identisk med föregående års rapport. En art har dock överförs från "raritetsrapporten", nämligen bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*.

Vädret 1987

Eftersom vädret 1987 avvek starkt från det normala och kan förväntas ha påverkat fågellivet under året kan det vara lämpligt att göra en kort resumé av vädret under året. 1987 började med en extremt kall januarimånad — århundradets kallaste i stora delar av landet. Februari och mars blev dock mera normala, ehuru snödjupet blev stort på många håll. April blev varm och torr, men i början av maj slog vädret om och blev kallt, fuktigt och solfattigt, en vädertyp som med korta avbrott kom att stå sig ända till slutet av september. Oktober blev däremot ovanligt varm. September och oktober var också påfallande fria från stormar, något som avspeglades av de påfallande fåtaliga havsfåglarna på Västkusten. Visserligen passerades landet av ett intensivt oväder med vindar av orkanstyrka 15.10, men detta avspeglades knappast alls bland havsfåglarna. Förmodligen berodde detta på att det under ett långvarigt högtrycksläge inte finns några havsfåglar i position att "blåsas in" av ett snabbt passerande oväder. Under årets sista månader blev vädret odramatiskt.

Som helhet blev 1987 ett mycket kallt, regnigt och solfattigt år, medeltemperaturen låg 1—2 grader under den normala i större delen av landet, och nederbörden blev större än normalt utom i de nordligaste fjällen och delar av sydöstra Sverige. Anmärknings-

Många har bidragit. Få länder har en så väl fungerande fågelrapportering som Sverige. Bakom årets rapport ligger iakttagelser meddelade av över 800 (!) personer. I nästa VF-häfte (nr 8/1988) följer raritetsrapporten om de mest sällsynta arterna 1987.

Södra lunden, Ottenby. Foto: Carl-Gustaf Edhardt/N.

värt är också att 1987 blev det tredje kalla och fuktiga året i rad i större delen av landet.

Fågelåret 1987

Det är svårt att hitta någon uttalad tendens i 1987 års fågelfynd. Många arter uppträdde i "normalt" antal, och i vissa grupper, t.ex. havsfåglarna, visar olika arter motsatta tendenser. Några trender kan dock kanske urskiljas. Boreala och arktiska arter som t.ex. praktejder, alförrädare, vittrut och alkekung var talrika liksom under de senaste åren. Många "sydosarter" var fåtaliga (t.ex. vit stork, aftonfalk, biätare och blåkråka) medan "sibiriska" arter som busksångare, kungsfågelsångare, taigasångare och bändelkorsnäbb kunde summeras som talrika. I de båda senare fallen också tendenser som gällt i flera år. Tendensen med dålig förekomst för sydliga/sydostrliga arter var dock långt ifrån universell eftersom bl.a. brunglada, svarthakad buskskvätta, flodsångare och svartpannad törnskata förekom ovanligt talrikt.

Bland häckfåglarna fortsatte tofslärka, gulhämpling och kornsparv att minska medan kraftiga ökningar noterades för bl.a. vitkindad gås samt trastsångare. Lappugglan hade ett rekordbra häckningsår. Mycket glädjande var också att en ny storskarvkoloni uppstod i Bl. Bland "invasionsarterna" var det framför allt hökugglor och bändelkorsnäbbar som gjorde sig påmint under 1987. Bändelkorsnäbben har nu uppträtt i stort antal tre år i rad vilket är unikt och veterligen inte har inträffat sedan den första registrerade invasionen 1786.

Fågelrapporten 1987

Figur 1 visar indelningen av Sverige i rapportområden och de förkortningar som används för dessa. Rapportområdena räknas för varje art upp i stort sett från söder mot norr. Av Raritetskommittén (Rk) granskade och för publicering godkända fynd är markerade med en asterisk (*).

Efter det vetenskapliga namnet anges för vissa arter tre siffror inom parentes. Dessa anger förekomsten i Sverige t.o.m. 1975, 1976—86 resp. 1987. Om antalet individer avses anges detta t.ex. (190 ex., 120 ex., 15 ex.), om däremot siffror utan tillägget "ex." anges, t.ex. (22, 19, 3), avses antalet fynd.

Tre förkortningar som används i rapporten är pr., m. och ult. Dessa står för de latinska orden primo, medio och ultimo och betyder respektive i början, i

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

Sk: Ett par häckade i Furuhus mosse och fick 3+1 unge i två kullar (Gustaf Tallroth m. fl.). Tillfälligt sågs 4 ex. på lokalen 8.8 (Anders Jönsson, Mikael Wigforss). 4 ex. i Finjasjön 23.4 (Bertil Karlsson). 1 ex. Sjölanda 24.4 (Richard Bergendahl). 1 ex. Kiviks hamn 13—23.12 (Benny Lorentzon m. fl.).

Sm: 2 ex. Markestad, Solgen, 27.4 (Roland Ljunggren).

Vg: 17 par vid Fågeludden, Hornborgasjön, vilka fick ut 29—31 ungar inklusive tre andrakullar (Hornborgasjöns fältstation). 1 ad. Hullsjön 22.4 (Göran Darrefelt).

Nrk: 3 par i Kvismaren varav 2 par fick ut 3 pulli i andra häckningsförsöket (Kvismare fågelstation).

Ög: Två par 22.4 och 1—3 ex. juni—juli i Tåkern (Anders Elf).

Srm: 1 ex. Blista fjärd, Gålö, 29—30.4 (Klas Korp).

Framgångsrik häckning i Furuhus mosse för tredje året i rad. Kolonin i Hornborgasjön fortsätter att växa och ha god häckningsframgång.

Stormfågel *Fulmarus glacialis* (—, ca 10200 ex., ca 1235 ex.)

Sk: Sammanlagt 139 ex., fördelade enligt: maj 2, juli 3, aug. 27, sept. 99, dec. 8. Härav var bara 2 ex. utanför NV-Skåne: 1 ex. Lomma 3.8 (Kristian Ståhl) och 1 ex. Foteviken 27.9 (Nils Kjellén).

Hl: Sammanlagt ca 692 ex., fördelade enligt: apr. 2, maj 2, juni 16, juli 5, aug. ca 483, sept. 183, dec. 1.

Boh: Sammanlagt 402 ex., fördelade enligt: juni 2, juli 5, aug. 61, sept. 331, dec. 3.

Ca 1235 ex. är något över det normala för det senaste årtiondet, men mellanårsvariationerna är stora. Lägg märke till att inga observationer gjordes i oktober—november, något som går igen även för övriga havsfåglar och berodde på frånvaron av västliga stormar under senhösten.

Grålira *Puffinus griseus* (ca 230 ex., ca 1045 ex., ca 49 ex.)

Sk: Sammanlagt 13—14 ex., fördelade enligt: juli 1, aug. 2, sept. 9—10, dec. 1.

Hl: Sammanlagt 31 ex., fördelade enligt: juli 2, aug. 7, sept. 9, okt. 13.

Boh: Sammanlagt 4 ex., fördelade enligt: sept. 2, dec. 2.

Med 49 ex. blev 1987 det sämsta året sedan 1982 då bara 17 ex. sågs.

Mindre lira *Puffinus puffinus* (25, 96, 55 ex.)

Sk: Sammanlagt 10 ex., fördelade enligt: juli 5, aug. 4, sept. 1.

Hl: Sammanlagt 33 ex., fördelade enligt: juni 5, juli 4, aug. 11, sept. 13.

Boh: Sammanlagt 12 ex., fördelade enligt: juni 3, juli 1, aug. 5, sept. 3.

Det är anmärkningsvärt att medan gråliran hade ett dåligt år så är 55 ex. med god marginal den hittills högsta års siffran för mindre lira. För första gången överträffar också antalet mindre liror antalet grå.

Obestämd lira *Puffinus/Calonectris* sp.

Öl: 1 sydsträckande Ottenby 26.9 (Kristian Johansson).

Liror anträffas mycket sällan vid Östersjöskusten.

Havssula *Sula bassana* (—, 20600 ex., ca 880 ex.)

Sk: Sammanlagt 99 ex., fördelade enligt: maj 3, juli 36, aug. 10, sept. 47, dec. 3, varav utanför NV-Skåne: 1 ex. hittades inskrädd i fisknät S Landskrona 29.7 (Hans Nordius). Fågeln påträffades död några dagar senare.

Öl: 1 ad. mot N St. Ören 8.8 (Björn Olsen). 1 juv. mot S Ottenby 14.10 (Håkan Delin, Holger Stenson).

Hl: Sammanlagt 251 ex., fördelade enligt: mars 1, maj 11, juni 5, juli 103, aug. 61, sept. 58, okt. 12.

Boh: Sammanlagt 524 ex., fördelade enligt: en funnen död 8.3 (NRM), maj 1, juli 47, aug. 102, sept. 250, okt. ca 122, dec. 1.

Årets siffra, 880 ex., är klart under genomsnittet för senare år, men inte något exceptionellt lågt antal sett i ett något längre perspektiv.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* (häckningar)

Bl: Häckning på ö i mellersta *Bl* skärgård. 17 bon varav 11 med ägg kring midsommar (L.E. Carlsson m. fl.).

Sm: 1610 bon på Svartö och 630 bon på den närläggna N. Sandholmen (Birger Jonsson, Lars Lindell). 212 bon Gåsö, Mönsterås (Tommy Larsson, Per Edvardsson).

Äntligen en ny skarvkoloni, den första sedan Gäsökolonin etablerades i början av 1960-talet. Den nya kolonin lades på marken på en trädlös ö, ett häckningssätt som numera är tämligen allmänt i Danmark.

Rördrom *Botaurus stellaris* (revirhävande ♂♂) (1986 = ca 140, 1987 = 130—134)

Andra rapporteringsåret. Ca 130—134 bölande hanar innebär en liten minskning jämfört med den redan låga siffran för 1986 (140 ♂♂). Fördelningen på landskap framgår av tabell 2. Mer än en hane rapporterades från följande lokaler: *Sk*: Hammarsjön (3—4), Krankesjön (2); *Vg*: Dettern (8—9), Hornborgasjön (2—3), Åråsviken (2); *Nrk*: Segersjö (2), Tysslingen (4); *Ög*: Kimstad—Skärblacka (2), Tåkern (ca 25); *Srm*: Söderfjärden (12), Hallbosjön (2); *Upl*: Tämnaren (2); *Vstm*: Askövik (3), Billingen, Kolbäck (2), Stavholmsviken

(2), Ängsö (2); *Vrm*: Ölmeviken (1—2).

Trots att 1987 av allt att döma var ett dåligt år för rördrommen gjordes några fynd utanför artens normala utbredningsområde:

Hl: Getterön: 1 ex. bölade 5.8 (Getteröns fågelstation).
Vg: 1 ex. Grytterödsjön 29.5 (Ronny Josefsson).
Ly lpm: Hörd Ankarsund, NV Storuman, ult. 6 — m. 8, sedd 14.8 (Thomas Birkö).

Svart stork *Ciconia nigra* (—, ca 191 ex., ca 20 ex.)

Sk: 1 ex. Kärravången 29.5 (Hans Swegen). 1 ex. Öneköp 15.6 (Kjell Johansson). 1 ex. Marieholm 16.6 (Rolf Barrby). 1 ex. Falsterbo 21.6 (Niklas Bengtsson). 1 ex. Baskemölla 1—2.7 (Lennart Jeppson). 1 ex. Falsterbohalvön—Foteviken 21—23.7 (Lennart Karlsson m.fl.). 1 ex. Ravlunda skjutfält 25.7 (Thomas Lindblad). 1 ex. Börringesjön 5.8 (Peter Andersson). 1 ex. Huaröd 11.8 (Sven E. Carlsson). 1 ex. Skånörs ljung 12.8 (Nils Kjellén m.fl.). 1 ex. Högstads mosse 30.8 (Frank Abrahamsson).

Öl: 1 ad. på mellersta *Öl* 31.7—8.8 (fl. obs.).

Hl: 1 ex. mot S Stammared 22.7 (Mikael Nord). 1 ex. mot O Växtorp 20.7 (Carl-Ivan Carlsson).

Vg: 2 ex. mot N Sjöryd, Däteren, 25.4 (Göran Darfelt). 1 ex. mot N Hornborgasjön 15.7 (Lars-Erik Johansson).

Nrk: 2 ex. Örebro 29.7 (Berit Söderberg). 1 ex. Kvismaren 31.7—4.8 (Kvismare fågelstation). 1 ex. Glanshammar 4.8 (Ingvar Andersson). 1 ex. Tysslingen 10.8 (Ola Strand). 1 ex. St. Mellösa 11.8 (Henry Nilsson).

Upl: 1 ex. Täby kyrkby 22.4 (Seppo Haavisto).

Vstm: 1 ex. i området Österhammarsjön—Finnåkerssjön—Sörbysjön 8.5—13.7 (Arne Eklöv m.fl.)

Antalet ex. är svårt att uppskatta eftersom en del av fynden i *Sk* och *Nrk* rimligen avser (inom landskapet) samma fåglar. Även med en försiktig skattning till ca 20 ex. var 1987 ett klart bättre år än genomsnittet. För andra året i följd var 1—2 svarta storkar stationära i *Nrk*—*Vstm* under hela häckningssäsongen. I övrigt var fördelningen både i tiden och geografiskt helt normal.

Vit stork *Ciconia ciconia* (—, ca 455 ex., ca 21 ex.)

Sk: 1 ex. Röke 10.4 (Tore Jönsson). 1 ex. Onslunda, Österlen, 17.5 (Ystad Allehanda). 1 ex. mellan Torup och Hyby 10.6 (Christer Sjögren m.fl.). 1 ex. Skurup 25.6 (Ystad Allehanda). 1 ex. Tittente 29.6 (gm Chris-

Drygt 2000 par mellanskarv fanns under året på kalmarsundlokalerna. För första gången på över tjugo år uppstod 1987 en ny koloni och äntligen utanför Kalmarsund. Blekinge fick tillskottet, och därmed var den art som 1909 utrotades från landskapet — liksom i landet — återkommen.

Svartö, 1987. Foto: Bengt-Olof Olsson. *Cormorant*.

ter Sjögren). 8 (!) ex. vid Maglarp 8.7 och troligen delar av samma flock vid Sandhammaren m. 7 (lrk Sk). 1 ex. Isstadion, Ängelholm, 6.9 (Thomas Nilsson).

Bl: 1 ex. Utlängan 1—3.5 (Jan Cronlund m.fl.).

Sm: 1 ex. mot V Strömsrum, Ålem, 30.4 (Björn Kleve-mark).

Öl: 3 ex. i Långlöt—Runsten 22—24.4 (Rosemarie Nilsson, Thomas Turner). 1 ex. Eketorp 11.9 (Anders Kihlberg).

Ly lpm: 1 ex. Gunnarn 1.6 (Otto Holmner).

Med drygt 20 ex. blev 1987 ett dåligt år för vit stork, på senare år har bara 1977 och 1984 varit sämre. Notabelt är att för första gången sedan 1977 gjordes inget enda fynd i Mellansverige. Anmärkningsvärd är också den stora flocken om 8 ex. i *Sk*. Fyndet i *Ly lpm* är däremot inte exceptionellt, tolv fynd har gjorts i *Lpl* under 1980-talet varav sju i *Ly lpm*.

Obestämd stork *Ciconia* sp.

Sk: 1 ex. NV delen Finjasjön 22.5 (Bertil Karlsson).

Flamingo *Phoenicopterus ruber*

Sk: 1 ex. av rasen *roseus* mot N Kullen 20.9 (Karl-Göran Nilsson m.fl.).

Öl: 1 ex. av rasen *chilensis* i Beijershamn 5—8.9 (fl. obs.).

Hl: 1 ex. av rasen *chilensis* i Halmstad 17—19.9 (Per Göran Utterfors m.fl.).

Rimligen rör det sig i samtliga fall om förrymda fåglar. Lägg märke till rasbestämningen av fåglarna i *Sk* och *Hl*. Fanns det verkligen två flamingoer i n.v. *Sk*—s. *Hl* omkring 20.9?

Knölsvan *Cygnus olor*

Jmt: 1 par häckade i Indalsälven, Ammer, med 3 ungar som resultat (Martin Amcoff).

Andra häckningen i *Jmt*.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Spetsbergsgäss rapporteras numera från nästan alla landskap. Under 1987 saknas fynd bara från *Hls*, *Ang*, *Nb*, *Lpl* och *Hjd*. Större flockar rapporterades enligt följande:

Sm: 83 ex. i Vättern vid Visingsö 1.11 (Åke Ankarberg).
Hl: 165+40 ex. Gamla Köpstad 28.9 (Getteröns fågelstation).

Ög: 21 ex. V Vadstena 21.11 (Anders Elf).

Vrm: 17 ex. mot VSV Lurö skärgård 29.9 (Stefan Lindqvist, Ingemar Johansson).

Vb: 22 ex. Megrundet, Hörnefors, 30.9 (Ralf Norberg m.fl.).

Jmt: 16 ex. Kougstasjön, Alsen, 3.9—2.10 (Sölve Westlund).

Förutom dessa större flockar passerar troligen åtskilliga spetsbergsgäss oförmärkt i sädgåsflockarna. Vid en noggrann mönstring av sädgässen vid Tåkern hösten 1985 anträffades ca 500 ex. (Anser 27: 122).

Fjällgås *Anser erythropus* (—, ca 445 ex., ca 50 ex.)

- Sk:** 1 ad. Barsebäckshalvön 1—4.1 (Per Johan Ulfvendahl m.fl.). 1 ad. Lyngby gård, Everöd, 4.4 (Benny Lorentzon). 1 ad. Benestadshed 13.11 (Håkan Nilsson). 1 ad. (tillsammans med 3 vitkindade gäss) Sandön 25.12 (Mats Rellmar m.fl.). 1 ad. Horna 31.12 (Ola Mårtensson).
- Bl:** 1 ad. + 1 2K (ringm.) Vällholmen, Sölvesborg, 22—23.4 (Patric Österblad m.fl.).
- Gil:** 1 ex. (ej ringmärkt) Hoburgen 20.4 (Lars Blomqvist m.fl.). 1 ex. Västergarn 29.4 (Olof Armini, Anders Gardelin). 1 ex. Stockviken 10.5 (Hans Odelholm).
- Hl:** 1 ad. (trol. färgmärkt) Marielund 10.10—6.12 (Per-Göran Uttefors m.fl.).
- Vg:** 1 ex. Götlunda, Östen, 3.4 (Clarie Björklund, Patrik Åberg). 1 ad. runt Östen 11—20.4 (fl. obs.). 1 ad. Svenby, Östen, 26.9—4.10 (fl. obs.).
- Nrk:** 1 ex. Kvismaren 21—22.4 (Erik Törnvall). 2 ad. Kvismaren 1.11 (Bernt Bergström).
- Ög:** 1 ex. Hov, Tåkern, 20.4 (Jan Erik Nordqvist). 1 ad. + 3 juv. Palsgården, Tåkern, 20.9 (Henrik Druid). 1 ad. runt Tåkern 23—31.10 (fl. obs.). 1 ad. + 3 juv. Stråka, Tåkern, 2.11 (Jan Erik Nordqvist, Jan Edqvist). 2 ad. + 1 juv. Svålinge, Tåkern, 11.11 (Anders Elf).
- Srm:** 1 ex. på flera håll runt Nyköping 28.8—20.9 (fl. obs.). Fågeln var färg- och ringmärkt vid Öster-Malma.
- Upl:** 1 ex. funnen död Djurgården, Stockholm, 4.11 (NRM). Fågeln var utplanterad i *P lpm* sommaren 1987.
- Vstm:** 1 ex. Löten, Västerfärnebo, 9—11.4 (Erik Andersson, Kjell Eklund). 3 ad. Sörsalbo, Västerfärnebo, 19.4 (Åke Berg, Bo Eriksson).
- Gstr:** 1 ex. Inre Fjärden, Gävle, 14.4 (Hans Wallén).
- Hls:** 1 ex. Hudiksvall 4.6—30.9 (Bo Fagerström, Björn Selin).
- Mpd:** 1 ex. (omärkt) Selångersjön 22.10—2.11 (Lars Olausson) samt troligen samma fågel Ljustadalen, Skön, 31.10 (Lars Olausson m.fl.).
- Vb:** 1 ad. Degernäs 4.5 (Thomas Sundström).
- Lylpm:** 2 ad. Bäcknäs, Tärna, 3—4.6 (Göran Nilsson). 1 färgmärkt juv. på samma lokal 3—6.6 (Göran Nilsson m.fl.). 1 ex. (troligen omärkt) Ammarnäsdeltat 14—15.6 (Ingemar Marklund).
- Lu lpm:** 1 ex. Vuollerim 1.5 (Lars-Göran Hedberg). 3 ex. Kussåjaur, Sjaunja, 15.6 (Torgny Nordin).
- T lpm:** 2—5 ex. Abiskojäkks delta 21—31.5 (Nils-Åke Andersson).
- Omkring 50 ex. är normalt för senare år. I och med att andelen utplanterade gäss (med bristfälligt etablerade flyttningsbeteenden) ökar i den svenska stammen kan

man vänta sig allt flera fynd på "udda" tider och platser, som t.ex. den översomrande fågeln i Hudiksvall.

Vid en inventering av fjällgäss i häckningsområdena anträffades två häckningar, en i vardera norra och mellersta *Lpl*, och sammanlagt minst 26 ad. fjällgäss, varav minst 8 färgmärka, rapporterades (VF 47: 201).

Liksom föregående år sågs en trolig hybrid fjällgås × kanadagås av rasen *minima* i *Sk*, närmare bestämt vid Vannebergahalvön 15.8 (Leif Klinteroth, Magnus Persson), och i *Bl*, där 1 ex sågs vid Ådala, S Mjällby, 27.3 (Patric Österblad). Det var f.ö. åttonde året som en sådan hybrid uppträdde i västra *Bl*.

[Strippgås *Anser indicus*]

- Sk:** 1 (ringmärkt) ex. Barsebäckshalvön 1—4.1 (Seth Nilsson m.fl.). 1 hybrid strippgås × kanadagås Kämpinge 20.2 (Anders Jönsson). 2 ex. + 2 hybrider strippgås × kanadagås vid Ugglarps mosse i maj—juni (Christer Sjögren m.fl.). 2 hybrider strippgås × kanadagås vid Vellinge ängar 19.8 (Christer Sjögren) och troligen samma fåglar kring Foteviken 10.9—26.10 (Magnus Ullman m.fl.). 1 ex. (ej ringmärkt) Barsebäckshalvön 5—18.11 (Hans-Åke Gustavsson m.fl.). 1 trolig hybrid strippgås × kanadagås vid Rönnen i december (Anders Jönsson).
- Sm:** 1 ex. Krön, Vimmerby, 4.4 (Ramon Lennartsson). 1 ex. (tillsammans med grågäss) Böttorp, Kalmar, 17.9—17.10 (Hans-Gunnar Svensson, Lars Lindell).
- Hl:** 1 juv. Getterön 25.8 (Mats Oljelund).
- Nrk:** 1 ex. Oset 24—25.5 (Peter Gustavsson). 1 ex. Oset 4.6 (Ola Strand).
- Ög:** 1 ad. Tåkern 23.5—14.6, den 3—14.6 tillsammans med 5 2K hybrider strippgås × kanadagås (Anders Elf m.fl.). 2 ad. Tovören, Tåkern, 4.7 (Lars Nilsson). 1 ad. i Täkernbygden 9.8—27.12 (fl. obs.), i aug. tillsammans med 2 2K hybrider strippgås × kanadagås.
- Vstm:** 1 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo, 9—10.4 (Stefan Björklund m.fl.) och sannolikt samma ex. Gussjön, Fläckebo, 10—11.4 (Karl-Gunnar Källebrink m.fl.).
- Vrm:** 1 ad. Gullspångsälven 26.3 (E. Landgren m.fl.).
- Hls:** 1 ex. Iggesundsån, april (Bengt Sättlin). 1 ex. Tunasjön 29.4 (Bo Fagerström, Björn Selin). 1 ex. Hudiksvall 10.6 (Hans Wallén).
- Mpd:** 1 ex. (omärkt) Stornäset 24.7—2.8 (Lars Olausson m.fl.). 1 ex. (troligen samma fågel) Wifstavarv 17.8 (Lars Olausson).
- Antalet fynd av denna parkrymling tycks öka snabbt i Sverige. Ingen arten häckning har rapporterats ännu (men observera ungfågeln vid Getterön), men hybridhäckningar med kanadagås förekommer uppenbarligen! Fyndet i *Mpd* är det första i landskapet.

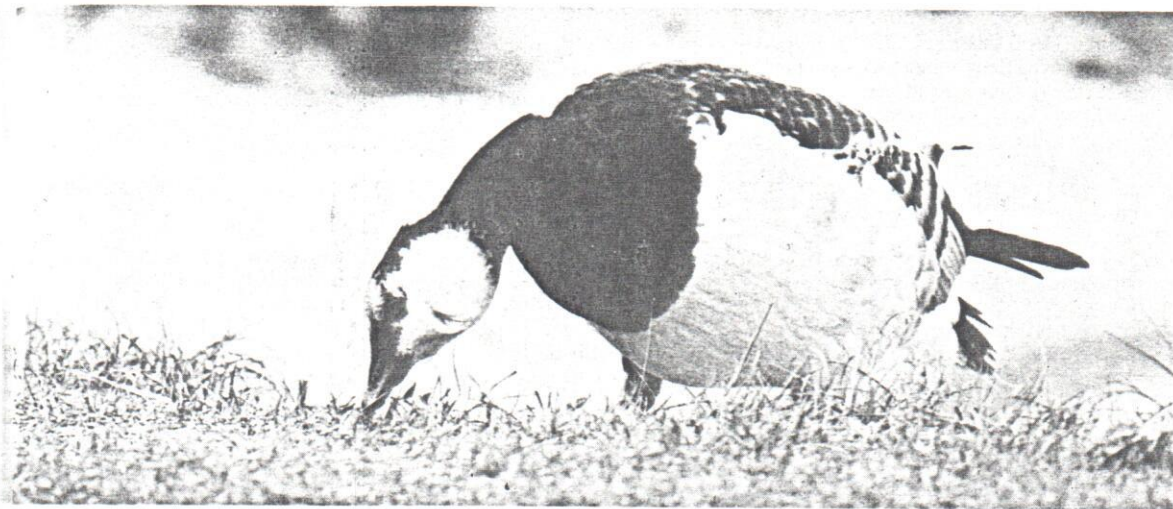
[Snögås *Anser caerulescens*]

- Sk:** 1 ex. Alnarp—Arlövs ängar 1.1 (Ola Ellerström m.fl.). 2 ex. (blå fas) Klören, Ängelholm, 14.2 (Rolf Helmersson) och troligen samma fåglar på Barsebäckshalvön 22.2—15.3 (Leif Klinteroth m.fl.). 1 ex.

Närmare 90
re åtta lands

Fredshögström, Ke Nilsson). derbrant, 1 11.4 (Beng 7—14.11 o Nilson m. de) Ilstorp Vellinge L gen samn (Gert Ros Bl: 1 ad. mo blad). 1 ac Sm: 2 ex. Carlsson). Öl: 1 ex. Otte by 24.5 (P Gil: 1 ad. mö mini). Hl: 2 ex. Tjol ex. Getterö Vg: 1 ex. Osd (grå fas) C Hornborga ex. Viareds 2 ex. Hornl 9.9—5.10 (Borås, 20 Hornborga rås, 18.11 (l Nrk: 1 ex. Kv och 5 ex. p

Närmare 900 par vitkindade gäss häckade i Sverige (sju landskap) 1987. Dessutom gjordes sommarfynd i ytterligare åtta landskap. Ungfågel. Foto: Jens B. Bruun. *Barnacle Goose*.

Fredshög och Trelleborg 28.2 och 20.3 (Ola Ellerström, Kerstin Svalin). 1 ex. Landskrona 4.3 (Jan Nilsson). 1 ex. Trolle-Ljungby 28—29.3 (Olle Anderbrant, Magnus Persson). 1 ex. mot N Näsbyholm 11.4 (Bengt Grandin). 1 ex. Benestad, SV Tomelilla, 7—14.11 och 2—12.12 (Kenneth Bengtsson, Håkan Nilson m.fl.). 1 ex. (troligen samma som föregående) Ilstorp 13—26.12 (Ola Ellerström m.fl.). 5 ex. Vellinge 12.12 (Kristian Svensson m.fl.) och säkerligen samma flock vid Sillesjö, Näsbyholm, 31.12 (Gert Rosqvist, Kerstin Svalin).

Bl: 1 ad. mot N Tocken, Mjällby, 22.4 (Patric Österblad). 1 ad. Östranäs 18.10 (Åke Rosén).

Sm: 2 ex. Lillnömnen, Vetlanda, 4.4 (Fredrik Carlsson).

Öl: 1 ex. Ottenby 30.4—7.5 (fl. obs.). 2 ex. mot N Ottenby 24.5 (Peter Fredriksson, Lena Ribbhammar).

Gil: 1 ad. mörk fas Västergarn 26.4 (Olof och David Armini).

Hl: 2 ex. Tjolöholm 10.10 (Donald Blomqvist m.fl.). 1 ex. Getterön 30.10—4.11 (Getteröns fågelstation).

Vg: 1 ex. Osdal, Borås, 24.3 (Gunnar Westling). 2 ex. (grå fas) Östen 11—13.4 (fl. obs.). 1 ex. Ytterberg, Hornborgasjön, 26.4 (Hornborgasjöns fåltstation). 1 ex. Viaredssjön hela sommaren (Björn Gustavsson). 2 ex. Hornborgasjön 4—5.9 och 1 ex. Hornborgasjön 9.9—5.10 (Hornborgasjöns fåltstation). 1 ex. Ryda, Borås, 20.9 (Ronny Fallberg). 1 ex. Fågeludden, Hornborgasjön, 18.10 (Elof Dahl). 1 ex. Osdal, Borås, 18.11 (Ronny Fallberg).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 1—23.4 (Kvismare fågelstation) och 5 ex. på samma lokal 24.4 (Leif Welander).

Ög: 2 ex. runt Tåkern 15.4—16.5 (fl. obs.). 1 ex. Svenskund 19.4 (Tomas Strid). 1 ex. tillsammans med grågäss vid Tåkern 14—29.6 (Anders Elf, Hans Sandberg). 1 ex. runt Tåkern 6.9—12.10 (fl. obs.). Vid Svenskundsviken sågs 2 ex. 12.9, 1 ex. 13.9 och 1 ex. 31.10 (fl. obs.).

Srm: 2 ex. på flera håll i Nyköpingstrakten 15.7—13.9 (fl. obs.). 4 ad. + 2 juv. Rossviks säteri, Husby-Rekarne, 23.8—3.9 (Tero Niemi). 1 ex. i trakten av Mörkö 5.9—1.11 (fl. obs.).

Vst: 1 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo, 9—10.4 (Stefan Björkund m.fl.). 1 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, och Stavholmsviken, Rytterne, 12.4—18.5 (Thomas Skoglund m.fl.). 1 ex. Ekebydam, Sala, 14.8 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 juv. Lövsta, Dingtuna, 6.12 (Hans-Olof Hellkvist, Richard Lager).

Dlr: 1 ex. Sörbo, Hovran, 4.10 (Peter Dahlin, Magnus Tohisto-Kokko).

Vb: 1 ex. Degernäs 27—30.4 (Mats Axbrink m.fl.). 1 ad. Berga, Västerfjärden, 30.4 (Ralf Norberg m.fl.).

Nb: 1 ex. Svartskatan, Ersnäs, Luleå, 30.4 (Bo Åberg m.fl.).

Också snögåsen tycks öka i antal. Notera observationen vid Rossvik i *Srm* som rimligen indikerar en häckning.

Vitkindad gås *Branta leucopsis* (häckningar)

Sk: 3 ruvande fåglar vid Landön i maj (Ivan Johansson). 3 ad., troligen samma fåglar, sågs vid Lyngbyholmen 4.7 och 29.8 (Leif Klinteroth).

Öl: 30–35 par som fick ca 80 ungar på Kåreholm (Pär Forslund, Kjell Larsson).

Gtl: ca 830 par på Laus holmar och 4 par på Rone Ytterholme (Pär Forslund, Kjell Larsson). 1 par på Östergarnsholm (Lars-Åke Pettersson).

Ög: Ett par häckade vid Prästholmen, Bråviken, (Göran Andersson).

Srm: Troligen tre par häckade vid Horn, Nyköping, där som mest 11 ad. + 11 juv. och 17 ad. + 9 juv. sågs 23.6 resp. 19.7 (Jan Karlsson).

Upl: 4 par med 14 pulli Djurgården 15.6 (Joakim Ekman). 2 ad. + 3 juv. Hjälstaviken 20.6–17.7 (Olof Holmberg).

Jmt: 4 par häckade Svartsjöarna 15 km S Östersund (Helfrid Wiklund).

Den svenska stammen uppgick 1987 till minst 880 par vilket innebär en ökning med 35% jämfört med 1986. Gässen i *Ög*, *Upl*, *Jmt* och troligen *Srm* torde härstamma från förvildade fåglar, medan ursprunget för de skånska fåglarna är mer osäkert.

Förutom ovanstående mer eller mindre säkra häckningar har vitkindade gäss rapporterats under häckningsstid från ett 20-tal kust- och inlandslokaler i *Bl*, *Öl*, *Vg*, *Ög*, *Srm*, *Upl*, *Vstm* och *Hls*.

Tabell 1. Antal praktjejdor och alförrädare per rapportområde under första och andra halvåret 1987.

Numbers of King Eider and Steller's Eider seen during the spring and autumn 1987, by province.

Rapportområde	Antal praktjejdor		Antal alförrädare	
	första halvåret	andra halvåret	första halvåret	andra halvåret
Province	King Eider spring	autumn	Steller's Eider spring	autumn
<i>Sk</i>	3	1	6	1
<i>Bl</i>	4	0	4	0
<i>Sm</i>	0	1	2	0
<i>Öl</i>	7	1	68	2
<i>Gtl</i>	7	2	80	8
<i>Hl</i>	29	0	9	2
<i>Boh</i>	2	0	1	1
<i>Srm</i>	2	0	13	2
<i>Upl</i>	5–6	0	7	0
<i>Hls</i>	1	0	1	0
<i>Mpd</i>	1	1	2	0
<i>Ång</i>	1	0	1	1
<i>Vb</i>	2	0	2	2
<i>Nb</i>	0	0	1	1
Summa				
Total	64–65	6	197	20

Röd Halsad gås *Branta ruficollis* (16, 35, 5)

Sk: 1 ex Brantevik 27.10 (Anders Jönsson, Magnus Ullman).

Öl: 1 ad. Beijershamn 30.5 (Håkan Torstensson, Daniel Steen). 1 ex. Ottenby 19–20.10 (Hans-Åke Gustavsson, Christian Cederroth). 1 mot S Sebybadet 25.10 (Bertil Breife).

Vb: 1 ex. Lövbådan 24.5 (Thomas Sundström).

De rödhalsade gässen tycks permanent ha ändrat vanor sedan de nu för tredje året i rad uteblivit från *Gtl* och istället infunnit sig på *Öl*. Lägga märke till vårfyndet som är det första på *Öl* sedan 1982. Fyndet i *Vb* är det första i landskapet och det andra i Norrland, det första var 2 ex. i Hillesjön i *Gstr* 12.10 1932.

[Rostand *Tadorna ferruginea*]

Sk: 2 ♀-färgade Åhus 8.7 (Ulf Gårdenfors).

Öl: 1 ex. mot S Stenåsabadet 14.7 (Björn Olsen).

Hl: 2 ex. Getterön 27.6 och 12–15.7 (Stefan Munck m.fl.).

Ög: En hybrid rostand × gravand i Svensksundsviken 1.5 (Lennart Hedin).

Även de roständer som anträffas i Sverige är med stor sannolikhet parkrymlingar. Arten är dock inte vanlig, och 5 ex. är en förhållandevis hög årsiffra. Dock kan man misstänka att alla fynd av denna art inte rapporteras.

Gravand *Tadorna tadorna*

Jmt: 3 ex. Rödösundet, V Frösön, 26.4 (Thomas Holmberg, Ulla Falkdalen).

Fjärde fyndet i *Jmt*.

[Mandarinand *Aix galericulata*]

Sk: 1 par i Utvälinge dammar, inre delen av Skälderviken, 19.4 (Thomas Nilsson).

Vg: 1 ex. Ätran, Dalum, 7.5 (Börje Ignell m.fl.). 1 ♂ Tranemosjön 22–25.5 (Lennart Appelqvist m.fl.).

Srm: 1 ♂ Tovetorpsdammen, Ludgo, 4.6 (Anders Bylin).

Vrm: 1 ad. ♂ Björknästorps, Skattkärr, 15.5 (Stieg Carlsson). Fågeln uppträdde skyggt.

Dlr: 2 ♂ Sollerön, Mora, 20.4 (Per Danielsson, Hans Pettersson).

Mpd: 2 ♂ Sidsjön 1–7.5 (Nils Lundmark m.fl.).

Jmt: 2 ♂ Järpen, ca 20 km Ö Åre, 30.4 (Länstidningen).

Det är osäkert om de mandarinänder som uppträder i Sverige är förrymda eller härstammar från det häckande beståndet i England. Det relativt stora antalet fynd tyder kanske på det senare alternativet. Rimligen är det samma två hanar som farit runt i *Dlr*, *Mpd* och *Jmt*, och det verkar inte otroligt att det var samma två anddrakar

Vigg blev 15 regelbundet

som sågs på andra i land

Snatterand

Vstm: 1 par
Jmt: 2 par
Bergman

Tredje häck i *Jmt*.

[Gulkindad

Sk: 1 par i Uken, 19.4

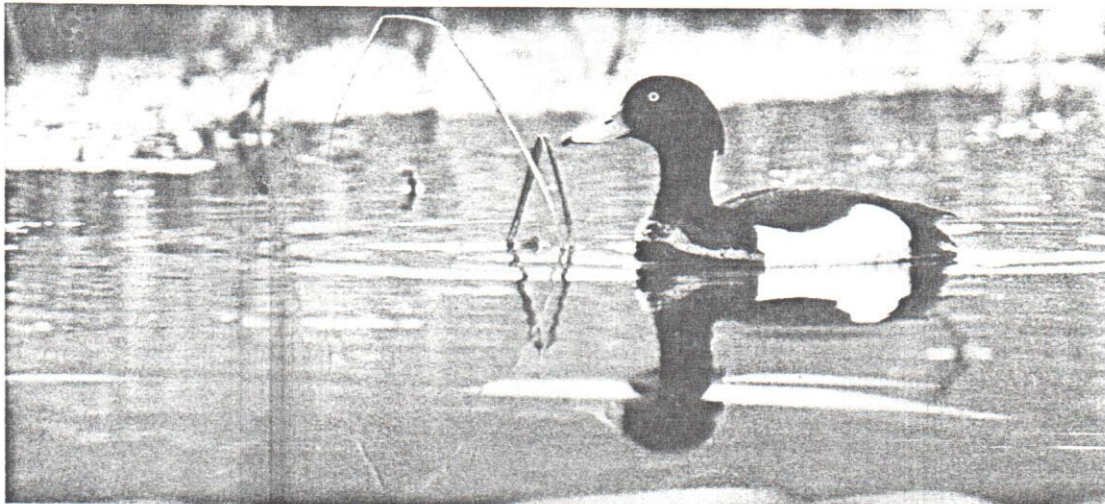
Arten har ningsområde att det rör s

Rödhuva

Sk: 1 ♂ H Svensson 22.7 (Jan

Ög: 1 ♀ Ny

Tre fynd är gjordes i *Sk*. i *Sk*.

Vigg blev 1987 ny häckfågel för Bohuslän. Först i Öresund och mer uttalat från nordöstra Skåne förekommer arten regelbundet längs kusten. Foto: Jan Schützer. Tufted Duck.

som sågs på Sollerön i maj 1986. Fyndet i *Mpd* är det andra i landskapet.

Snatteband *Anas strepera*

Vstm: 1 par häckade i Askövik (Martin Green).
Jmt: 2 par Brastabron, SO Mattmars k:a, 1.5 (Berth Bergman)

Tredje häckningen i *Vstm* samt den första iakttagelsen i *Jmt*.

[Gulkindad kricka *Anas formosa*]

Sk: 1 par i Utvälinge dammar, inre delen av Skälderviken, 19.4 (Thomas Nilsson).

Arten har minskat starkt i antal i sitt naturliga utbredningsområde i Ostasien varför man lugnt kan utgå ifrån att det rör sig om parkrymlingar.

Rödhuvad dykand *Netta rufina* (24, 28, 3)

Sk: 1 ♂ Hasslarps sockerbruksdammar 21.7 (Peter Svensson m.fl.). 1 ♂ (trol. ej samma) i Krankesjön 22.7 (Jan Nilsson).

Ög: 1 ♀ Nybro, Roxen, 22.6 (Berndth Gustafsson).

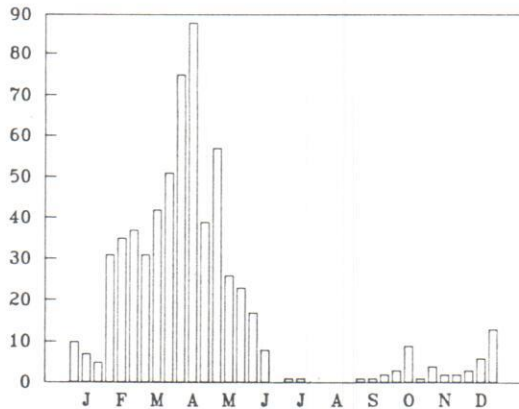
Tre fynd är en normal siffra, och likaså att två av fynden gjordes i *Sk*. Av 16 fynd under 1980-talet har nio gjorts i *Sk*.

Vigg *Aythya fuligula*

Boh: en häckning i Torslandaviken, Hisingen (Lars Carlsson, Uno Unger).

Den första säkra spontana häckningen i *Boh*.

N=630

Figur 2. Antal observerade praktejdrar per 10-dagarsperiod 1980-87.

Numbers of King Eider recorded per 10-day period in Sweden 1980-87.

Praktejder *Somateria spectabilis* (—, ca 385 ex., ca 70 ex.)

Sjuttio praktejdrar är visserligen färre än 1986 (90 ex.) men ändå den näst högsta noteringen hittills. Fördelningen på landskap och halvår framgår av tabell 1. Den starka dominansen av fynd under senvinter och vår (> 90%) stämmer med tendensen från senare år (figur 2). Bland mera anmärkningsvärda fynd kan nämnas följande:

- Sm*: 1 juv. ♂ Talavid, S Vättern, 8.II (Jan-Erik Henriksson).
Srm: 1 ♂ Björnö, Ingarö, 8.6 (Evert Fredriksson m.fl.). 1 ♂ Smådalarö 15.6 (Tryggve Ramquist m.fl.).
Upl: 1 ad. ♂ Sundaskären, SO Blidö, 10—11.6 (Roland Staav, Martin Bergström).
Mpd: 1 ad. ♂ Lörudden 9.5 (Jan Högberg). 1 ♀ Åstholmen 13.12 (Lars Olausson). Tredje och fjärde fynden i *Mpd*.

Alförrädare *Polysticta stelleri* (—, ca 1390 ex., ca 220 ex.)

För alförrädaren är årets siffra den tredje högsta som noterats i "modern tid", endast överträffad 1985 (225 ex.) och 1986 (280 ex.). Fyndens fördelning framgår av tabell 1. Den geografiska fördelningen är normal, alförrädaren är årsviss i *Sk*, *Bl*, *Sm*, *Öl*, *Gil*, *Hl* och *Srm* och nästan årsviss i *Upl* och *Vb* medan den förekommer mera oregelbundet i *Boh*, *Ög* och längs resten av Norrlandskusten. Inga inlandsfynd rapporterades 1987, och följande fynd gjordes under sommaren (juni—aug.):

- Sk*: 1 ad. ♂ Barsebäckshalvön 28.7 (Anders Jönsson) och 9.8 (Lars Nilsson).
Ång: 1 ♂ Kvarngrönnan, Nätra, 6.6 och 7.7 (Thomas Birkö m.fl.).
Nb: 1 ♂ Haparanda Sandskär 20.5—11.6 (Jan Andersson m.fl.). 1 ♂ i eklipsdräkt på samma lokal 15.8 (Tord Gustafsson).

Observationerna i *Sk* avser en hane som i elva år (!) varit stationär vid Barsebäck och som flera gånger tidigare också observerats i området sommartid.

Salskrake *Mergus albellus* (häckningar)

- Nb*: 1 par häckade vid vardera Torne Älv och Käymäjo-ki, Erkheikki (Kjell Patomella m.fl.).
P lpm: Några par häckade vid Abborrträsk (Anna Furtenbach).
T lpm: 2 par häckade i Parakka, Vittangi (Kenneth Olofsson).

Tyvärr blev det magert resultat även det andra rapporteringsåret. Det är dock värt att notera att salskrakhäckningar under 1986 och 1987 rapporterats från samtliga fem lappmarker samt *Nb*. Arten häckar dock troligen regelbundet även i *Vb* (Irk *Vb*).

[Amerikansk kopparrand *Oxyura jamaicensis*]

Vg: 1 par Hornborgasjön 23.4 (Dan Mangebo). 1 ♂ Fågeludden, Hornborgasjön, 23.5—10.7 (Peder Fält m.fl.). 1 ♂ Hullsjön ult. 8—1.10 (Börje Boström m.fl.).

Samtliga observationer kan avse samma hane.

Brunglada *Milvus migrans*

Sk: Sammanlagt 42 observationer fördelade enligt: apr. 4, maj 6, juni 1, juli 6, aug. 11, sept. 13, okt. 1. Ingen "sambäckning" av glada och brunglada har rapporterats, men däremot tre observationer av hybrider.
Bl: 1 ex. V Rödeby 3.4 (Conny Philipsson). 1 ex. Grånnum 13.4 (Bernt Karlsson). 1 ex. Risanäs 6.6 (Gunnar Strömberg). 1 ex. Hemmingsmåla, Olofström, 28.7 (Göran Andersson).

Sm: 1 Ödängla, Mönsterås 16.8 (Björn Meling).
Öl: 1 ex. Kastlösa 14.4 (Harald Persson). 1 ex. Ottenby 19—21.5 (Anders Hedenström m.fl.). 1 ad. Lindby 24.5 (Thomas Birkö m.fl.). 1 ex. Ottenby 30.5 (L. Karlsson). 1 ex. Näsby—Parboäng—Ottenby 4.6 (Kristian Johansson, R. Bergendahl). 1 ex. Triberga 6.6 (Lars Olausson). 1 ex. Ottenby 13—14.6 (Björn Olsen). 1 ex. Hornsjön 17—19.6 (Patrik Hall). 1 ex. Södra Möckleby 24.6 (Björn Olsen). 1 ex. Hålsnäs, S. Sandby, 11.9 (Anneka Andersson).

Gil: 1 ex. Muskmyr, Sundre, 4.4 (Harald Norrby, Sven-Ingvar Wiklund).

Hl: 1 från V Påarp 22.5 (Anders Wirdheim). 1 mot N Trönningeängar 9.8 (Göran Lindh, Margareta Lindh).

Boh: 1 ex. Porrén, Uddevalla, 4.6 (Curt Josefsson).

Vg: 1 ex. mot N Hullsjön 13.4 (Stefan Lindqvist). 1 ex. Almenäs, Borås, 20.8 (Kjell Eriksson).

Nrk: 1 ex. Oset 4.7 (Anders Karlsson).

Srm: 1 ex. Ålspångaviken, Vadsbro, 2.5 (Göran och Mattias Andersson).

Upl: 1 ex. f.d. Vissjön, Läby, 3.5 (Per Erik Holstensson). 1 ad. Ledskär 8.5 (Seppo Haavisto, Kjell Pålsson).

Vst: 1 ex. mot NO Fläcksjön, Fläckebo, 30.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 2K Grisjärden, Ångsö, 11.7 (Anders F. Andersson, Magnus Liljefors). 1 2K mot SV Råby, Lundby, 15.7 (Martin Green).

Vrm: 1 ex. Ottebol, 7 km SO Åmotfors, 4.5 (Harald Persson).

Vb: 1 ex. Bergön—Degernäs 4.5 (Thomas Sundström). 1 ex. Bådahällan, Sörmjöle, 12.5 (Stefan Delin). 1 ad. St. Fjäderägg 20.8 (Christer Olsson). 1 ex. Degernäs 11.10 (Lars Eriksson).

Nb: 1 ex. soptippen, Pajala, 16.5 (Kjell Patomella). 1 ex. Erkheikki 17.5 (Kjell Patomella). 1 ex. Strömnäs, Piteå, 11.6 (Bo Åberg). 1 ex. Erkheikki 13.6 (Kjell Patomella). 1 2K Tarendö 25.6 (Kjell Patomella).

Lu lpm: 1 ex. Suobbatjaure, 20 km SV Jokkmokk maj—juni (Mats Karström).

Antalet fynd av brunglada har legat anmärkningsvärt konstant på omkring 50 ex. per år under hela 1980-talet

Brun kärri
Foto: Stur

varför året
Ökningen
i *Sk*. Fynd

Glada *Mi*

Sk: Bara 2

liten del
i decem

Bl: 22 fyn

ma, Kar

9.12 (Ma

Sm: Totalt

Öl: Totalt

Gil: 1 ad. 1

1 ex. Fri

son) och

Sjöström

Brun kärrhök. Fjärde fyndet för Jämtland gjordes 1987.
Foto: Sture Persson. Marsh Harrier.

varför årets siffra ca 80 ex. innebär en kraftig ökning. Ökningen beror framför allt på ett ökat antal höstfynd i *Sk*. Fyndet i *Lu lpm* är det första sedan 1979.

Glada *Milvus milvus*

Sk: Bara 22 häckningar rapporterade, vilket bara är en liten del av det totala antalet. Ca 275 ex. på 29 lokaler i december.

Bl: 22 fynd 21.3—25.10. Två vinterfynd: 1 ex. Strömma, Karlshamn, 6.1 (Tore Torsson) och 1 ex. Vesan 9.12 (Mats-Åke Persson).

Sm: Totalt 17 fynd 27.3—sept.

Öl: Totalt 11 fynd av trol. 7 ex. 28.3—30.8.

Gil: 1 ad. Näsudden 28.2—1.3 (Lars Blomqvist m.fl.). 1 ex. Fridhem, Västerhejde, 28.3 (Karl-Erik Pettersson) och Paviken, Västergarn, samma dag (Sigge Sjöström).

Hl: Minst 3, möjligen 4 par häckade i sydligaste *Hl*, dessutom ca 35 fynd 21.3—13.9.

Boh: 1 ex. Billdal 11.4 (Lena Hedlund). 1 ex. Göteborg 13.4 (Peter Strandvik). 1 ex. Morlandadalen, Orust, 28.4 (Mikael Jansson, Lars Severöd). 1 ex. mot N Göteborg 8.8 (Kurt Karlsson).

Dsl: 1 ex. Bolstad k:a, SO Brålanda, 13.4 (Lars Andersson).

Vg: Totalt 19 fynd omfattande 21 ex. 29.3—1.10. Därav 3 ex. vid Lidköping 18.7 (Lars Harlen) och 1 juv. i Falköpingstrakten 9—12.8 (Åke Abrahamsson, Christer Larsson).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 31.3 (Anders Karlsson). 1 ex. Oset 30.4 (Clas Andersson).

Ög: 1 ex. Rycklösa 21.10 (Ulf Samuelsson). 1 ex. Fågelsta i oktober (Sören Kälvesten).

Srm: Ett flertal observationer av 1 ex. mellan Katrineholm och Flen 19.4—22.5 samt 10.8 avser möjligen samma fågel (fl. obs.). 1 ex. Marsång, 8 km SV Oxelösund, 18.4 (Johnny Werdin, Peter Lundgren).

Upl: 1 ad. Hågadalen 16.5 (Richard Fredriksson). 1 ex. Untra, Söderfors, 12.6 (Jan Sondell). 1 ex. N Enköping 17.6 (Sten Täckström).

Vstm: 1 ex. Villboda, Fellingsbro, juni (Per Ahlqvist). 1 ad. mot NO Skrymtarboda, Linde, ult. 6 (Olov Helge). 1 ex. SV Hultasjön, Linde 12.7 (Gunnar Ericsson). 1 ex. Salbo bro, Västerfärnebo, 2.9 (Kjell Eklund).

Antalet fynd i *Bl*, *Sm* och *Vg* fortsätter att vara högt men inga direkta häckningsindikationer föreligger. Fyndens fördelning i tid och rum är normala.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Jmt: 1 ♀ Storån, Sikås, 16.5 (Karl-Gustav Åström, Thomas Holmberg).

Fjärde fyndet i *Jmt*.

Ängshök *Circus pygargus* (utanför *Öl*)

Sk: Ingen lyckad häckning, men häckförsök på en lokal och observerad på två andra lokaler under häckningstid. Totalt 30 ex. observerade 17.4—30.10.

Bl: 7 fynd av enstaka ex. 30.4—18.7.

Sm: En häckning i Kalmtrakten (Hans-Gunnar Svensson m.fl.) samt 6 fynd 11.5—10.9.

Gil: Minst 2 häckande par på Storsudret. Dessutom sedd på tre andra lokaler 30.5—4.8.

Hl: 1 ad. ♂ Getterön 3.5 (Stefan Munck m.fl.). 1 ♀ mot O Vessingesjön 3.5 (Anders Wirdheim m.fl.). 1 ♂ mot NO Sennan 4.5 (Stefan Andersson). 1 2K ♀ Getterön 27.5 (Mikael Nord m.fl.). 1 ad ♂ Getterön 31.5 (Mikael Nord). 1 ♀ mot S Eldsberga 21.8 (Magnus Ferdinandsson). 1 ♀ Harplinge 2.9 (Per-Göran Utterfors).

Vg: 11 fynd 30.4—28.7, däribland 1 par Hornborgasjön 2—9.5 (Tore och Barbro Axelsson).

Nrk: 1 ♀ Kvismaren 12—30.5 (Kvismare fågelstation, Daniel Green, Anders Karlsson).

Ög: 1 ♀ Borghamn 12.5 (Anders Elf). 1 ♂ Svälunge 30.5 (Peter Fredricson, Lena Ribbhammar). 1 ♀ Nybro, Roxen, 9.6 (Berndth Gustafsson).

Srm: En misslyckad häckning i Nyköpingstrakten (fl. obs.). Dessutom 4 observationer av enstaka fåglar i Nyköping—Oxelösundstrakten 9.5—15.7. Dessa torde åtminstone delvis avse det häckande paret. Dessutom 1 ♀-tecknad Öja 4.6 (Klas Karp).

Upl: 2 par på en lokal häckade framgångsrikt och fick ut 2+3 ungar (Wolf Jenning m.fl.). Dessutom 11 observationer av enstaka ex. 2.5—29.8.

Vstm: 1 ♂ Ångsholmen, Västerfärnebo, 29.6 (Kjell Eklund).

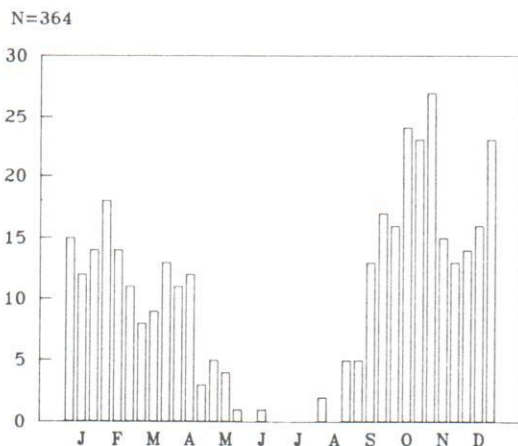
Vrm: 1 ad. ♂ Tofta, Ölmeviken, 4.8 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg).

Det står och väger för ängshöken som skånsk häckfågel, arten har häckat årligen med 1—4 par sedan 1977, utom 1985. I Kalmartrakten häckade ett ängshökspar även 1986. Två häckande par på *Gtl* är mindre än normalt medan två par i *Upl* är samma antal som 1983—86. Där emot är häckningsförsöket i *Srm* det veterligen första i landskapet. Inga uppgifter finns om antalet häckande par på *Öl*, men 1987 var "inget toppår" (Irk Öl).

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Vstm: Ett par häckade i vardera Grythyttan- och Hälleforsstrakten (fl. obs.). Ytterligare ett häckningsförsök i Grythyttan gjordes eventuellt av ett av dessa par.

De första häckningarna i *Vstm*.

Figur 3. Antal observerade jaktfalkar nedanför fjällen per 10-dagarsperiod 1975-87.

Numbers of Gyrfalcon recorded outside the breeding range per 10-day period 1975-87.

Aftonfalk *Falco vespertinus* (—, ca 940 ex., ca 41 ex.)

Sk: 1 2K ♂ Ravlunda skjutfält 19.4 (Ulf Jungbeck). 1 ♂ funnen död på Ven 13.5 (Gördis Luthagen). 1 subad. ♂ Fredrikslund vid Krankesjön 21.5 (Per Olof Andersson). 1 (trol. 2k) ♀ Gässie 29.5 (Nils Kjellén). 1 ♀ Öja mosse 9.6 (Bert Rydhagen). 1 ad. ♂ Falsterbokanalen 13.9 (Anders Jönsson). 1 juv. Lemmeströ 25.9 (Rolf Simonsson).

Bl: 1 ad. ♂ Utlängan 31.5 (Johan Karlsson). 1 juv. Duveryd, NV Karlshamn, 6.9 (Gunnar Strömberg). 1 ad. ♂ Gö ängar 25.9 (Jan Svantesson).

Srm: 1 ad. ♂ Hultsfred 4.5 (Kenneth Rosén, Jan Karlsson). 1 ad. ♂ Tjurken, Vetlanda, 10.5 (Fredrik Carlsson).

Öl: 1 ♀ Gårdby 3.5 (Olle Staaf). 1 2K Ottenby 3.6 (B. Danielsson). 1 ad. ♂ Knisa 5.6 (Mats W. Pettersson). 1 ex. Horn 7.6 (Patrik Hall). 1 ♀ Byrum 13.6 (Kjell Hansson). 1 ♀ Mellby 23.7 (Christian Cederroth). 1 ex. Ottenby 15.8 (Andreas Ståhl). 2 juv. Ottenby 30.8 (Anders Carlsén, Bertil Gunnarsson). 1 juv. Ottenby 20.9 (Kristian Johansson). 1 juv. Ottenby 23.9 (Tomas Karlsson). 1 juv. Ottenby 27.9 (Kristian Johansson). 1 ♀ Ottenby 24.10 (Magnus Ullman).

Gtl: 1 ad. ♂ Stockviken 29.5 (Björn Klevemark).

Hl: 1 ♀ från V Gullbranna 26.5 (Anders Wirdheim).

Vg: 1 2K ♂ Trollhättan pr. 5 (Stefan Lindqvist). 1 ad. ♂ Fågeludden, Hornborgasjön, 22.5 (Jan Bertilsson).

Ög: 1 ♀ Nävstad, Ödeshög, 5.6 (Peter Fredricson, Lena Ribbhammar). 1 ad. ♀ Ulvåsa 5.7 (Henrik Druid, Pia Axelsson). 1 2K ♂ Herrestad 13.7 (Anders Elf).

Srm: 1 ad. ♂ Menhammarsviken, Ekerö, 22.5 (Stefan Oscarsson).

Vrm: 1 ad. ♀ Vänersvik, Ölmeviken, 29—30.5 (Stieg Carlsson, Mats Strömberg).

Dlr: 1 ad. ♂ Lyckåker, Ludvika, 18.6 (Jan-Olov Hermansson).

Äng: 1 ad. ♂ Bollstabruk, Ytterlännäs, 24.6 (Birger Risberg).

Vb: 1 subad. St. Fjäderägg 29.5 (Stefan Delin). 1 juv. på samma lokal vardera 20.8 och 5.9 (Christer Olsson, Stefan Delin). 1 juv. Omberget, Holmsund, 11.9 (Jan Sundström).

Nb: 1 ad. ♂ Björskatan, Luleå, 28.7 (Mattias Nordlund).

Med 41 observerade aftonfalkar blev 1987 det sämsta året för arten sedan 1974. Det kan noteras att medan det under det nästan lika dåliga året 1986 (50 ex.) inte gjordes ett enda fynd i Norrland är den geografiska fördelningen av fynden mera normal i år med sex fynd från Norrlands kustlandskap.

Jaktfalk *Falco rusticolus* (utanför fjälltrakterna *Hjd—Lpl*) (—, ca 213 ex., ca 30 ex.)

Sk: 1 juv. Arlövs ängar—Spillepengen 1.1—3.3 (Ola El-lerström m.fl.). 1 juv. Eskilstorps ängar 1.1—21.2 (Jan-Åke Cornmark m.fl.). 1 juv. vid Höje å utanför

Jaktfalk i

Lomma
hassi v
Kranke
mars n
Bl: 1 suba
1 ex. m
10.8 (K
Sm: 1 juv
Djursd
Öl: 1 juv.
(Bertil
Hl: 1 2K
lund, 1
27—31.
Boh: 1 ny
17.1 (G
Nordre
Srm: 1 e
Sjöste
Upl: 1 ju
Svensk
Karlss
Vstm: 1
Lindh)
Gstr: 1 ju
Hls: 1 juv
Swales
Äng: 1
Nygren
Vb: 1 ex.
1 ad.]

Jaktfalk i skånsk "fjällmiljö". Arlövs ängar 3 januari 1987. Foto: Tomas Lundquist. *Gyr Falcon*.

Lomma 3.2 och 15.2 (Ingemar Andell, Jarone Pinhassi) var ev. samma ex. som på Arlövs ängar. 1 ex. Kranesjön 20.9 (Olof Persson). 1 ex. Lilla Hammars näs 3.11—31.12 (Alex Bühring).
Bl: 1 subad. Utlängan 22.5 (Niklas Holmström m. fl.). 1 ex. med läderrem kring tarsen Bjärby, Nättraby, ca 10.8 (Karl-Erik Nilsson).
Sm: 1 juv. Hultsfred 19.9 (Arne Ljungberg). 1 juv. Djursdala, Vimmerby, 13.11 (Ramon Lennartsson).
Öl: 1 juv. Gyng 17.12 (Lars Rigbäck). 1 juv. Alby 21.12 (Bertil Breife).
Hl: 1 2K Gamla Köpstad 29.3 (Claes-Göran Cederlund, Lars-Olof Sandberg). 1 juv. Morups tånge 27—31.12 (Jörgen Fagerblom m. fl.).
Boh: 1 nyss dött ex. Fotö, Göteborgs norra skärgård, 17.1 (Göteborgs Naturhistoriska Museum). 1 ex. 18.1 Nordreälv mynning (Gunnar Vikman).
Srm: 1 ex. Strandstuguviken, Nyköping, 31.10 (Jan Sjöstedt).
Upl: 1 juv. Hjälstaviken 30.9 (Mats Weiland). 1 juv. Svenska Högarna 2—4.11 (Bo Granberg, Roine Karlsson).
Vstm: 1 ex. Barkarövik, Kungs-Barkarö, 1.5 (Per Lindh).
Gstr: 1 juv. Inre Fjärden, Gävle, 7.9 (Hans Wallen).
Hls: 1 juv. Korsholmsudden 2.12 (Stefan Persson, Tord Swales).
Ång: 1 ad. Järnäs udde 20.4 (Stefan Delin, Eskil Nygren).
Vb: 1 ex. Fabriksviken, Hörnefors, 24.4 (Stefan Delin). 1 ad. Megrundet, Hörnefors, 13.9 (Ralf Norberg,

Stefan Delin). 1 ex. St. Fjäderägg 23.10 (Ralf Norberg). 1 juv. Lövöudden, Holmsund, 6.11 (Jan Sundström). 1 ex. Kågnäsudden, Skellefteå, 28.11 (Lars Edenius).
Nb: 1 2K Haparanda Sandskär 2.5 (Jan Andersson m. fl.). 1 1K på samma lokal 27.8, 12.9 och 19.9 (Stefan Wirsenius, Sören Lindén).

Med 30 jaktfalkar nedanför fjällen tangerades nästan 1986 års rekordnotering 33 ex. Den geografiska och tidsmässiga fördelningen av fynden är normal bortsett från det extremt sena vårfyndet i *Bl* (se figur 3). Augustifyndet i *Bl* avser rimligen en förflugen falkenerarfågel. Det kan noteras att *Hl* är det enda landskapet utanför fjällen där jaktfalken är helt årsviss (anträffad vart och ett av de senaste 10 åren). Nästan årsviss är arten i *Sm* (anträffad 8 år av 10), *Boh* (8), *Upl* (8) och *Vb* (9).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Totalt 175 ex. utanför västkusten är den hittills högsta siffran i "modern tid". Pilgrimsfalkar rapporterades 1987 från samtliga landskap och lappmarker utom *Nb*, *P lpm*, *Ly lpm*, *Ås lpm*, *Jmt* och *Hjd*.

[Berghöna *Alectoris chukar* (1, 3, 2)]

Sk: 1 ex. Hammenhög, utan datumangivelse (Bo Ringqvist).
Vstm: 1 ex. Skälby, Lundby, 30.9—31.12 (Jonas Rehnberg m. fl.).

Tre fynd av berghönan har tidigare gjorts i *Sk*, ett 1972 och två 1986, medan fyndet i *Vstm* är det första i landskapet. Berghönan är en utpräglad stannfågel som närmast häckar i Bulgarien varför man kan vara intill visshet säker på att fynden beror på rymningar eller utplantningsförsök.

Rapphöna *Perdix perdix*

Ång: 6 ex. Vålånger, Högsjö, 31.12.87—3.1.88 (Alf Linderheim).

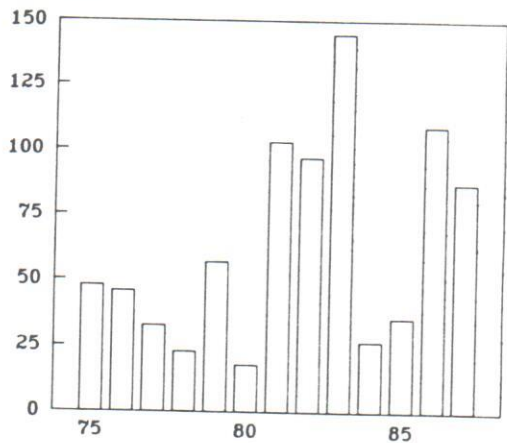
Vb: 1 ex N Skellefteå 14.5 (Ivar Engman).

Första fyndet i *Ång* sedan 1969. Innan dess hade den bara anträffats i Tåsjö sn 1886—1907. I *Vb* har inget fynd gjorts sedan 1966. Man kan fråga sig varifrån fåglarna kommer, kanske från Österbotten där arten alljämt har en fast stam.

Vaktel *Coturnix coturnix* (—, ca 695 ex., ca 85 ex.)

Årets siffra, 85—89 ropande hanar, hör till de högre på senare år, men variationerna mellan åren är stora för denna art (se figur 4). Den geografiska fördelningen av fynden framgår av tabell 2. Ingen häckning konstaterades under 1987, men vid Vassmolösa utanför Kalmar sågs 1 par + 1 ex. 29.6—15.7 (Anders Eriksson m. fl.). Anmärkningvärt är också ett fynd i *Jmt*: 1 ex. Ås 16.7 (Sölve Westlund). Bara ett fynd har gjorts i landskapet på senare år (1983).

N = 829

Figur 4. Antal vaktlar i Sverige 1975-87.
Annual totals (inds.) of Quail in Sweden 1975-87.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* (1986 = ca 180 ♂♂, 1987 = ca 180 ♂♂)

Årets siffra, 180 ropande hanar, innebär trots allt en minskning jämfört med 1986 (180 ♂♂) eftersom *Gil* då inte ingick i årssiffran. Fördelningen på landskap framgår av tabell 2. På följande lokaler noterades mer än en ropande hane: *Sk*: Hammarsjön (7), Kranesjön (3), Grässjön (2); *Sm*: Draven (4), Kävsjön (3), Klövarydsjön (2), Mäxarpasjö (4); *Gil*: Ajkestråk (2), Mölnorträsk (2), Storsund (2), Paviken (3), Nygårdsmyr (2), Fideviken (2); *Hl*: Getterön (3); *Dsl*: Tydjesjön (1—2); *Vg*: Hornborgasjön (13); *Nrk*: Kvismaren (3); *Ög*: Tåkern (4); *Upl*: f.d. Vissjön (3), Holmsjön (4), Stocksjön (2), Vendelsjön (2); *Vstm*: Fläcksjön (3); *Dlr*: Sonnboviken, Avesta (3).

Följande observationer utöver ropande hanar under normal tid har rapporterats:

Sk: 1 ex. Flommen 13.4 (Lars Karlsson). 1 ex. Lomma kyrkdamm 14.4 (Agne Paulsson). 1—2 ex. Löddesnäs 20.7—14.8, 1 ex. Flommen 27.7, 1.9, 6.9, 9.9 (Falssterbo fågelstation).

Sm: 1 ex. Landsjön 17.9 (Gösta Dahlgren).

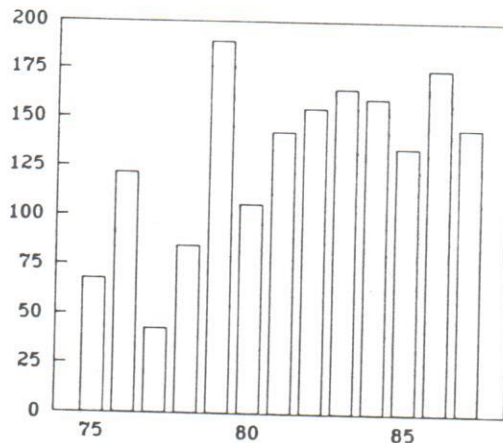
Hl: 1 ad. + 1 juv. + 1 spelande Getterön 19.7 (Mikael Nord).

Vg: 1 ex. (ropande!) Vänersnäs 16.8 (Daniel Johansson).

Srm: 1 ex. Strandstuguviken 20.9 (Snäckviksprojektet).

Vstm: 1 ex. fångades Lisjöviken, Sura, 27.8 (Sören Larsson).

N = 1692

Figur 5. Antal kornknarrar i Sverige 1975-87.
Annual totals (inds.) of Corncrake in Sweden 1975-87.

Mindre ex., 2 ex

Gil: 1 ♂

nusson

Vg: 1 ♂

Fält m

Två min

och 1970

Kornkn

ex., ca 1

Ungefär

det sena

fåglar va

talet spel

legat me

på lands

koncentr

bygden i

terades i

(Löten),

gonstans

kornknar

En häc

stämt i B

ungar an

sjunde k

och den

har rapp

Upl: 1 ex

Trana G

Bl: Häck

fjärde

första

da ca 1

Boh: En:

(Jan H

Boh se

I och med

utom *Öl*.

Skärfläc

Vstm: 1 ex

Patrik

Tredje fy

Svartber

Sk: 24 ♂

18 kull:

ungar t

för SV:

Mindre sumphöna *Porzana parva* (>100 ex., ca 109 ex., 2 ex.)

Gtl: 1 ♂ Storsund, Gothem, 27.5—22.6 (Anders Magnusson, Erik Hansson m.fl.).

Vg: 1 ♂ Fågeludden, Hornborgasjön, 29.5—3.6 (Peder Fält m.fl.).

Två mindre sumphönor är den lägsta siffran sedan 1964 och 1970. Antalet har minskat oavbrutet sedan 1983.

Kornknarr *Crex crex* (utom på *Öl* och *Gtl*) (—, ca 1500 ex., ca 145 ex.)

Ungefär 145 spelande hanar är nära genomsnittet under det senaste årtiondet. I motsats till de flesta sällsynta fåglar varierar kornknarrrens numerär ganska litet. Antalet spelande hanar på fastlandet har under 1980-talet legat mellan 110 och 180 (figur 5). Fyndens fördelning på landskap framgår av tabell 2. En anmärkningsvärd koncentration av kornknarrar finns i Västerfärnebygden i *Vstm*. I två "atlasrutor" (11G8—9F) rapporterades 1987 11 kornknarrar, varav 6—8 på en lokal (Löten), som också hyste 6—10 ex. 1986. Om det någonstans på Sveriges fastland fortfarande finns en fast kornknarrstam bör det vara där.

En häckning konstaterades under 1987, närmare bestämt i Björkulla, Ålgårås, *Vg* där bo med 3 nykläckta ungar anträffades 6.8 (Bengt Jacobsson). Detta var den sjunde kända häckningen på fastlandet under 1980-talet och den andra i *Vg* under samma tid. Bara ett höstfynd har rapporterats:

Upl: 1 ex. funnen död Nysätra 14.11 (Allan Häll).

Trana *Grus grus*

Bl: Häckningar vid Hallabro och Eringsboda var den fjärde resp. femte i "modern tid" i *Bl* (1rk *Bl*). De tre första var vid Lösensjön 1984—85 och vid Eringsboda ca 1985.

Boh: En säker och två troliga häckningar på Kynnefjäll (Jan Holm m.fl.). Den första belagda häckningen i *Boh* sedan 1940-talet.

I och med detta har tranan häckat i alla svenska landskap utom *Öl*.

Skärfläcka *Avosetta avosetta*

Vstm: 1 ex. Fläcksjön, Fläckebo, 20.4 (Bernt Larsson, Patrik Granlund).

Tredje fyndet i *Vstm*.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*

Sk: 24 ♂ + 15 ♀ bildade 11—12 par. Dessa lade inalles 18 kullar varav dock bara 4 kläcktes och av 10 kläckta ungar blev bara 3 flygga (*Anser* 26: 259—264). Utanför SV-Skåne: 1 ex. Lomma 22.4 (Anders Jönsson

Tabell 2. Antal ropande ♂♂ av rördrom, vaktel, småfläckig sumphöna och kornknarr i Sverige 1987.

Number of calling males of Bittern, Quail, Spotted Crake and Corncrake in 1987 by province (- = no data available).

Rapport- område	Rör- drom	Vaktel	Småfläckig sumphöna	Korn- knarr
Province	Bittern	Quail	Spotted crake	Corn- crake
<i>Sk</i>	5—6	2	23	1
<i>Bl</i>	0	0	0	3
<i>Sm</i>	0	7	29	16
<i>Öl</i>	0	4	6	-
<i>Gtl</i>	2	0	18	-
<i>Hl</i>	1	6—7	3	1
<i>Boh</i>	0	1	2	4
<i>Dsl</i>	0	1	4—5	1
<i>Vg</i>	18—20	10	16	19—23
<i>Nrk</i>	7	3	9	11
<i>Ög</i>	ca 29	14—16	6	6
<i>Srm</i>	26	0	4	8
<i>Upl</i>	17	14—15	28	24
<i>Vstm</i>	14	13	12	26—28
<i>Vrm</i>	8—9	1	3	3
<i>Dlr</i>	1	1	5	6
<i>Gstr</i>	1	1	3	6
<i>Hls</i>	0	2	0	2
<i>Mpd</i>	0	1	0	2
<i>Ång</i>	0	0	2	1
<i>Vb</i>	0	2	5	0
<i>Ly lpm</i>	1	0	0	0
<i>Jmt</i>	0	1	0	0
Summa				
Total	130—134	84—88	178—179	140—146

Summa
Total 130—134 84—88 178—179 140—146

m.fl.). 1 ex. Sandön 29.4 (Anders Lindén), 1 ex. Farhult 30.4 (Anders Lindén, Per Gräntz). 1 ex. Äspet 17.5 (Mats Nilsson). 1 ♂ Klören 23.5 (Rolf Helmersson). 1 ♀ Farhult 1.6 (Per Undeland, Per Gräntz).

Öl: 1 ♀ Ottenby 16—17.5 (A. Lundquist m.fl.).

Gtl: 1 ♂ Stockviken 25.4 (Lars Jonsson).

Hl: 1 ♀ Getterön 2.5 (Mikael Nord m.fl.). 1 ♂ + 1 ♀ Galtabäck 17—18.5 (Stefan Munck m.fl.). 1 ex. Getterön 26.8 (Mikael Nord).

Den häckande stammen i *Sk* håller sig i stort sett konstant, men häckningsresultatet är beklämmande dåligt. Antalet och fördelningen av fynden utanför *Sk* är normal.

Fjällpipare *Charadrius morinellus* (utanför fjälltrakterna *Dlr—Lpl*) (—, ca 215, 31)

Sk: 1 ex. Nabben, Falsterbo, 26.8 (Mogens Henriksen).

1 ex. Eskilstorps ängar 28.8 (Mikael Larsson). 2 ex. Sövedsjön 20.9 (Kristian Svensson, Rickard Bergendahl).

Sm: 1 ♂ N Bolmen 12.5 (Sven Johansson m.fl.). 1 ad. 26.8, 1 ad. + 1 juv. 27.8, 1 juv. 29.8 och 1 juv. 2.9 samtliga på Visingsö (Åke Ankarberg).

Öl: 1 par Mellby 20—29.5 (Christian Cederroth m.fl.). 4 ex. Sandby k:a 21.5 (Björn Andersson). 1 ex. Sandby skjutfält 23.5 (Anders Lundquist). 5 ex. Segerstad 25.5 (Joakim Hellkvist m.fl.). 1 juv. Sebybadet 26—27.8 (Thomas Johansson). 1 juv. Ottenby 29.8 (Anders Lundquist). 1 ex. Ottenby 8.9 (Tomas Karlsson).

Gtl: 1 juv. Sundre k:a 21.8 (Anders Nissling, Ola Wizen). 1 juv. Klintehamn 26.8 (Olof Armini).

Hl: 2 ex. Morups tånge 23.8 (Peter Fredricson, Lena Ribbhammar). 1 juv. Nidingen 24—29.8 (Tommy Järås m.fl.). 2 juv. Getterön 24.8 (Mikael Nord, Tore Andersson m.fl.). 1 juv. Getterön 27.8 (Joakim Hellkvist, Ulrik Lötberg). 1 juv. Morups tånge 29.8 (Lars Hellman, Gösta Olofsson). 1 ad. Trönningeängarna 29.8 (Jörgen Eriksson). 5 ex. Getterön 6.9 (Mikael Nord m.fl.).

Srm: 2 ex. Enskär 12.9 (Lennart Wahlén).

Vstm: 2 ex. Hassmyra, Fläckebo, 15.5 (Åke Berg, Stefan Björklund).

Upl: 1 ex. Tämnaren 4.9 (Allan Lundin).

Dlr: 1 ex. Soptippen, Hedemora, 25.10 (Joakim Ehrsm.fl.).

Mpd: 3 ♂ Ås ängar, Alnö, 15.5 (Martin Mellander). 2 juv. Åstholmen 12.9 (Håkan Sundin).

Vb: 4 ex. Kasamark, 3 km O Hössjö, 26.4 (Stefan Dehlin). 1 ex. Ångsbacka 27.9 (Stefan Wahlstedt). 1 ex. samma lokal 1.10 (Christer Olsson). 1 ex. Hössjö 17.10 (Stefan Dehlin).

Nb: 1 ex. Haparanda Sandskär 16.5 (Jan Andersson m.fl.).

Med 31 fynd (om observationerna på Visingsö räknas som två fynd) och ca 53 ex. blev 1987 det näst bästa året för fjällpipare under 1980-talet. De fyra fjällpiparna i *Vb* den 26.4 är extremt tidiga, endast överträffade av 1 ex., likaså i *Vb*, 17.4 1986. Observationen 25.10 i Hedemora är mycket sen, men överträffas av 1 ex. som sågs i *Vb* 7—8.11 1977. Tre observationer i oktober är överhuvud taget mycket anmärkningsvärt.

Småsnäppa *Calidris minuta* (fynd som tyder på häckningar)

Inga observationer som tyder på häckning har rapporterats.

Kärrensnaippa *Calidris alpina* (häckningar av rasen *schinzii*)

Sk: Ca 30 häckande par har rapporterats vilket dock bara torde vara 1/3 av det verkliga antalet (*Anser* 26: 97).

Hl: spelande fåglar rapporterade från Klosterfjorden

och Båtafjorden, Värö.

Boh: 2 par spelade Hjälmsvik, Kalvöfjorden. 4 par stationära Ödsmåls kile varav 2 gjorde häckningsförsök, som dock misslyckades. Inga ungar flygga.

Vg: 2 spelande hanar och 1 hona Ytterberg, Hornborgasjön, under häckningstid (Hornborgasjöns fältstation).

Upl: 1—4 ex. spelade vid Ledskär, även mycket oroliga fåglar observerades varför häckning är trolig (Seppo Haavisto, Raoul Wexius m.fl.).

Ingen inventering på *Öl*. Strandängarna har totalinventerats under 1988, och den tidigare skattningen ca 70 par har visat sig vara betydligt för låg (Irk *Öl*).

Det ser glädjande nog ut som om kärrensnaippa håller på att återetablera sig vid Hornborgasjön. Under 1988 har f.ö. kärrensnaippor också observerats under omständigheter som tyder på häckning vid Tåkern sedan lämplig biotop skapats genom markberedning (Anders Elf muntl.). Det är i övrigt en intressant fråga var dessa kärrensnaippor (liksom fåglarna vid Ledskär) kommer ifrån. Finns det fortfarande ett "flytande" bestånd i Mellansverige som normalt inte kan hitta några lämpliga boplatser, eller rör det sig om fåglar ur den finska kustpopulationen?

Myrnsnäppa *Limicola falcinellus* (häckningar)

Nb: Anträffad på tre myrar vid Nattavaara och en nära Vuollerim med mellan 12 och 46 (!) spelande fåglar (*Fåglar i Norrbotten* 7: 16).

Ly lpm: Häckning konstaterad på fyra myrar i Sorsele kommun (Lars Edenius)

I samband med myrfågelinventeringar under 1980-talet har myrnsnaippor anträffats på åtskilliga norrländska myrar (se figur 6). Tydligt är arten inte alltför ovanlig i lämplig biotop — gungande lösmattor med sparsam vegetation. Dessa områden hör dock till de svårframkomligaste och myggrikaste vi har i Sverige vilket förklarar att arten hittills oftast undgått att uppmärksammas.

Dubbelbeckasin *Gallinago media* (utanför fjälltrakterna *Hjd—Lpl*) (—, ca 580 ex., ca 90 ex.)

Ca 90 ex innebär tangering av det tidigare "rekordet" från 1982. I följande landskap har fem eller flera fåglar registrerats: *Hl* (29), *Vg* (8—9), *Hls* (6) och *Vb* (7). Koncentrationen i *Hl* är unik, där noterades bl.a. 7 ex. i Marielund 10.5 (Johan von Seth) och 9 ex. på Getterön 22.8 (Mikael Nord). Spelande fåglar har rapporterats från:

Vg: 1 ex. Borås 16.5 (Gunnar Jakobsson).

Nrk: Tysslingen: 2 spelande ex. 11.5 och 5 ex. varav 1 spelande 14.5 (Peter Gustafsson, Bernt Bergström). 2 ex. Oset 15—19.5 (Hans Odelholm).

Srm: 1 ex. Strandstuguviken 16.5 (fl. obs.).

Vstm: 1 ex. Näs, Fläckebo, 5.6 (Kjell Eklund), 1 ex. Hedbo—Löten, Västerfärnebo, 7—8.6 (Åke Berg, Thore Lindberg).

Vb: 1 ex

Ett antal den kan där tyck

Jmt: 10—ex. S: Edsås Flera

Hjd: 1 ex *Lu lpm*: Hedn

Figur 6. ningstid Sites w/ ring the

Börjesson). 1 ad. på samma lokal 13.9 (John Tamule-
nas, Mats Raneström). 1 ad. (ljus fas) mot S Hönö
17.10 (Donald Blomqvist, Leif Jonasson).
Vg: 1 ex. Vänersborgsviken 15.8 (Bo Kumlin, Björn Jo-
hansson). 1 juv. mot SV Slätthult, Lerum. 16.8 (Hå-
kan Thorstensson). 3 juv. mot S Vänersborgsviken
29.9 och 1 ex. mot S på samma lokal 30.9 (Göran Da-
refelt).
Vrm: 1 juv. Lurö skärgård 26.9 (Stefan Lindqvist, Inge-
mar Johansson).
Ång: 1 ex. ljus fas mot V Järnäs udde 30.5 (Thomas
Birkö m.fl.). 3 ad. Långroudden, Kronören, 5.10
(Björn Kalman m.fl.).
Vb: 1 ex. Sönerstgrundet 20.5 (fl. obs.). 1 ad. Ena-
ögern, Ostön, 20.5 (fl. obs.). 7 ex. Sönerstgrundet
21.5 (Gustaf Egnell, Björn Olsen). 2 ad. Grundskatan,
Bjuröklubb, 25.5 (Staffan Andersson). 1 subad.
Lövöudden, Holmsund, 26.5 (Thomas Sundström).
2 ad. Lillklyvan 27.5 (Thomas Sundström). 1 ex.
Grundskatan, Bjuröklubb, 27.5 (Linus Andersson).
1 ad. samma lokal 28.5 (Linus Andersson m.fl.). 2
subad. Sönerstgrundet 28.5 (Christer Olsson). 4 ex.
Lövöbådan och St. Fjäderägg 28.5 (Thomas Sund-
ström, Björn Olsen). 3 ex. St. Fjäderägg 29.5 (Björn
Olsen). 2 ad. Sönerstgrundet 29.5 (Ralf Norberg
m.fl.). 1 subad. Grundskatan, Bjuröklubb, 31.5 (Li-
nus Andersson).

Från och med 1987 har den bredstjärtade labben flyttats
över från "Rk-rapporten" till den "vanliga" fågelrap-
porten. Med inalles 77 bredstjärtade labbar får 1987 be-
trakts som ett normalår för arten. Notabelt är det stora
antalet observationer i slutet av maj i Vb. Detta är ett
mönster som går igen för flera andra marina/arktiska
arter (t.ex. lommar och tretåig mås). Tydligt går ett
rätt markant sträck av dessa arter norrut genom Norra
Kvarken i slutet av maj. Fenomenet har dock inte upp-
märksamats så mycket på den svenska sidan förrän
under de senaste åren då observationsaktiviteten ökat
på lokaler som Bjuröklubb, Holmsunds skärgård och
St. Fjäderägg.

Storlabb *Stercorarius skua* (> 103 ex., ca 597 ex., ca
55 ex.)

Sk: Sammanlagt 11—12 ex. fördelade enligt följande:
juli 2, aug. 3, sept. 6—7. Härav 1 ex. Skyrups golfbana
nära Hässleholm 28—31.8 (funnen död sistnämnda
dag) (Bertil Karlsson, Ingemar Persson).

Hl: Sammanlagt 11 ex. fördelade enligt följande: juli 1,
aug. 5, sept. 5, dec. 1.

Boh: Sammanlagt 31 ex. fördelade enligt följande: aug.
3, sept. 26, okt. 1, dec. 1.

Vg: 1 ad. Vänersborgsviken 25.5* (Göran Darefelt).
1 juv. Vänersborgsviken 15.9* (Björn Johansson
m.fl.).

Antalet fynd liksom den geografiska fördelningen är
normal. Däremot är den nästan totala frånvaron av fynd
i oktober och november (liksom för övriga havsfåglar)
ovanlig.

Dvärgmås *Larus minutus* (häckningar)

Gil: 2—3 par häckade på Fårö (Jim Sundberg) och ca
5 par i Fardumeträsk (Jim Sundberg, Stellan
Hedgren).

Vg: 1 par gjorde häckningsförsök vid Ytterberg, Horn-
borgasjön, men boet dränktes av högvatten i mitten
av juni (Hornborgasjöns fältstation).

Vstm: 2 par gjorde häckningsförsök i Askövikens (Mar-
tin Green, Thomas Skoglund).

Vb: ca 10 par Berga, Västerfjärden, 3.6 (Stefan Wahl-
stedt m.fl.). 7—15 ex. Älgträsket, Lövånger, i juni
(Linus Andersson). Minst 6 ex. Högfjärden, Lö, 16.6
(Linus Andersson). 9—14 ad. Gärdefjärden, Löv-
ånger, juni—juli (Christer Olsson, Linus An-
dersson).

Nb: 10 ad. + 22 juv./pulli i Nedre Avan och Storavan vid
Boden i juni—juli (Mats Bergquist m.fl.).

Tlpm: 6—7 par men endast 2 juv. Vittangi 18—19.7 (Jan-
Olov Hedin).

Lrk Vb bedömer stammen i landskapet till minst 30 par
och ökande. Två—tre häckande par på Fårö innebär en
kraftig minskning jämfört med de senaste åren (> 38
par 1985, ca 50 par 1986) och innebär i stort sett en hal-
vering av den svenska stammen. Häckningsförsöken i
Askövikens var de första sedan 1964.

Vittrut *Larus hyperboreus* (—, ca 575 ex., 79 ex.)

Årets siffra 79 ex. är samma som för 1985 och endast
obetydligt under rekordnoteringen 85 ex. 1986. Fem
eller flera fåglar rapporterades från Sk (13), Öl (13), Gil
(6), Hl (12), Boh (5), Vg (6) och Srm (8).

Följande sommar- (juni—augusti) och inlandsfynd
noteras:

Öl: 1 2K Borgholms hamnpir 20.6 (Björn Olsen).

Vg: 1 2K Vänersborgsviken 9.3—6.4 (Göran Darefelt).
1 3K på samma lokal 23.3 (Göran Darefelt). 1 2K Hu-
lesjön, Falköping, 8—16.4 (Sven-Olof Green m.fl.).
1 ex. Nolhagaviken, Alingsås, 10.4 (Lars-Åke Thun-
berg). 1 2—3K Ytterberg, Hornborgasjön, 12.4
(Hans-Erik Johansson). 1 ex. mot SV Tranemosjön
20.4 (Hans Ericsson).

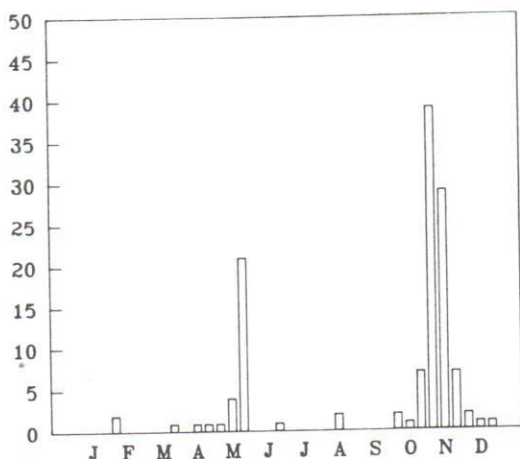
Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Häckningar:

Hl: 25 par på Nidingen fick 13 ungar (Nidingens fågel-
station).

Tretåig mås. Från häckningsplatsen på Nidingen. 1987
blev tjugoförsta året på lokalen. Foto: Per Klaesson &
Bengt Olof Olsson. Kittiwake.

N = 123

Figur 7. Antal observerade tretåiga måsar per 10-dagarsperiod i Östersjön 1987.

Numbers of Kittiwake recorded per 10-day period on the Baltic coast in 1987.

Inlandsfynd:

- Sm*: 1 ex. Jönköping 10.11 (Gunnar Rosqvist).
- Vg*: 1 ad. mot VSV Tranemosjön 2.5 (Sigvard Lundgren). 1 IK Fävren 2.8 (Thomas Kraft m.fl.). 2 juv. Vänersborgsviken 15.9 (Göran Darefelt).
- Nb*: 1 ex. Pajala 17.4 (Kjell Patomella m.fl.).

Fynd i Östersjön:

Totalt rapporterades ca 120 tretåiga måsar i Östersjön under 1987. Observationerna under första halvåret omfattar dels en spridd förekomst i området *Sk—Gtl*, dels en relativt kraftig koncentration av främst nordsträckande fåglar i Norra Kvarken i slutet av maj (se även figur 7). Höstfynden domineras av ett tydligt sydsträck på båda sidor om Öland i november och en relativt kraftig förekomst i sydvästra och sydöstra *Sk* vid samma tid medan bara enstaka ex. noterades längs norrlands-kusten.

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis* (häckningar)

- Sk*: ca 35—40 par på en holme utanför Tosteberga bodar (Håkan Håkansson).
- Bl*: 3 par Torsö (Patric Österblad). 3 par Eneskärskläpparna (Ivar Tägtström). 50 par Stolp (Ivar Tägtström). 150 par Långskär, Sibbaboda (lrk Bl).

Sm: 140 par Fimpan, Bergkvara, 11.6 (Lars Lindell m.fl.).

Öl: Inga uppgifter.

Gtl: ca 25 par Rone Ytterholme (Pär Forslund). Minst 4 par Grumpvik, Vamlingbo (Harald Norrby).

Hl: ca 25 par Balgö (Göran Christiansson). Ca 200 par Knarrskär, Vendelsöfjorden (Uno Unger). Minst 50 par Kalvö, Kungsbackafjorden (Rolf Persson, Gösta Olofsson).

Med minst 685 häckande par exklusive *Öl* är den kentska tärnan talrikare än skrätärnan vars svenska stam 1987 uppskattades till ca 500 par (VF 47: 98). Häckningarna i *Sk* är de första som rapporterats sedan 1983. Utöver häckningarna har några andra anmärkningsvärda fynd rapporterats:

Srm: 1 ex. Hallbosjön 3.7 (Anders Tengholm, Torvald Bergström).

Vstm: 1 juv. Tallgås, Ängsö, 22.8 (Magnus Liljefors, Niclas Backström).

Mpd: 1 ex. Lörudden 20.6 (Jan Högberg).

Fynden i *Vstm* och *Mpd* var de andra i resp. landskap.

Svarttärna *Chlidonias niger* (häckningar)

Sk: 11—15 par Gummastorpasjön (Lars Karlsson). Troliga häckningar: 1—2 par Yddingen, 6 par Furuhus mosse och ca 5 par Torreberga, Staffanstorp. Sedd under häckningstid i Araslövssjön, Krankesjön och Krageholmssjön

Öl: Inga uppgifter.

Vg: 2 par påbörjade häckning i Hornborgasjön men misslyckades p.g.a. vattenståndshöjning (Hornborgasjöns fältstation).

Ög: Ca 40 par häckade i fyra kolonier i Tåkern, häckningsresultatet blev dock dåligt, bara 8—10 par fick ut några ungar (Hans Alexandersson, Anders Elf).

Upl: 1 par häckade troligen i Bromsbo sjö, 10 km NV Örsundsbro (Michael Stigsson, Jörgen Sjöström).

Vstm: 3 par Lagårdssjön, Kolbäck (Thomas Skoglund). 20—25 par i Asköviken (Martin Green). 25—30 par Fläcksjön (Karl-Gunnar Källebrink). 3 par Rörbosjön, Fläckebo (Erik Andersson, Krister Ekman). 4 par misslyckades med häckningen Hällsjön, Haraker (Krister Ekman). 1 par misslyckades med häckning Gnien, Ramnäs (Sören Larsson).

Beståndet i *Sk* tycks ha minskat kraftigt på senare år medan kolonierna i Mellansverige har haft en gynnsam utveckling även om häckningresultatet blev klen 1987.

Närmare 700 par kentska tärnor (exkl. Öland) rapporterades 1987. Tillsammans med Öland bör det ge ett totalantal på mellan 900 och 1000 par, varvid arten blir vår tredje vanligaste tärna. Foto: Björn-Eyvind Swahn/N. Sandwich Tern.

stort antal sedan slutet av 1970-talet börjat övervintra i Skagerack mellan Jylland och Sydnorge. I februari 1987 uppskattades det att ca 280 000 alkekungar fanns i detta område (*Pelagicus* 2: 11–16).

Lunnefågel *Fratercula arctica* (—, ca 101, 13)

Sk: 1 ad. Kullen 25.7 (Peter Svensson m.fl.). 1 ex. funnen död i bottengarn Möllefjorden ult. 7 (gm Hans Cronert, NRM). 1 ex. utanför Arilds hamn 16.9 (Bertil Breife)

Hl: 1 juv. Getterön 30.8 (Pelle Sollenberg m.fl.). 1 ex. mot N Getterön 13.9 (Lars Olausson, Ingemar Marklund). 2 juv. mot S Getterön 1.11 (Åke Abrahamsson, Elof Dahl). 1 juv. Rödsjär, 5 km S Varberg, 7.11 (Stefan Johansson m.fl.).

Boh: Ca 10 ex. Soten 2–3 (Leif Dahlström). 1 ex. Hällö, Soten, 21.4 (Jan Artursson). 3 ex. Sotesjär 26.4 (Leif Dahlström). 1 ex. Hällö, Soten 7.5 (Jan Artursson). 1 ex. Hällö, Soten, 10.11 (Jan Artursson). *Vb*: 1 ad. Lövbådan 28.5 (Thomas Sundström).

Tretton fynd av 24 ex. får anses normalt för senare år — åtminstone en stor del av fynden från Sotenområdet torde dock avse inplanterade fåglar. Lunnefågeln har nu anträffats i *Vb* tre år i rad, medan det bara finns ett äldre fynd (från 1958).

Turturduva *Streptopelia turtur* (—, ca 1900 ex., ca 135 ex.)

Med blott 135 observerade turturduvor blev 1987 ett mycket dåligt år, på senare år har bara 1977 och 1985 varit sämre. Fem ex. eller fler rapporterades från *Sk* (8), *Bl* (17), *Sm* (6), *Öl* (33), *Gtl* (23), *Hl* (5), *Vg* (5), *Nrk* (6), *Ög* (5) och *Vb* (9). Fortfarande har ingen häckning konstaterats, men i Lidköpingstrakten i *Vg*, som varit ett "misstänkt" område sedan ett tiotal år, sågs 2–3 ex. i Hålltorp, SO Lidköping, under hela juli (Kjell Svensson).

Tornuggla *Tyto alba*

Sk: Inga fynd!

Gtl: 1 ♀ funnen död Dungårde, Dalhem, 31.1 (Peter Dunesson, Nils Rosenlund).

För första gången sedan omkring 1870 anträffades inte en enda tornuggla i *Sk*. Det kan väl knappast uteslutas att något enstaka ex. fortfarande finns i landskapet, men arten tycks nu definitivt vara borta som svensk häckfågel. Fyndet på *Gtl* är det nionde i landskapet. De gotländska tornugglorna härstammar rimligen från Baltikum eller Polen.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca*

Sm: 1 juv./♀ mot SV Uvö, Oskarshamn, 2.3 (Tommy Larsson).

Hl: 1 ex. (troligen samma) Getterön 6–7.1, Ringhals

9–10.1 och Getterön 15.2 (Mikael Nord m.fl.).

Vg: 1 juv./♀ Torpa, 5 km S Gullspång, 14–15.3 (Sigberth Bertilsson m.fl.). 1 ex. Stora Torget, Borås (!), 15.5 (Åke Anderson).

Nrk: 1 ♀ Odensbacken 8.3 (Arne Holmkvist).

Upl: 1 juv. ♀ Lövstaslättan 31.1–14.2 (Sören Franceen m.fl.).

Vstm: 1 ex. Nyckelby, Fellingsbro, 7.1 (gm Jan Wilhelmsson).

Hls: 1 ex. Östanbo 12 (John Erik Klaar).

Mpd: 1 ♂ Västbyn, Holm, 31.12 (Rolf Wikholm).

Ång: 1 ex. Röån, Junsele, 2.5 (Folke Wedin). 1 ex. Övra Junsele flera gånger i sept. och 1.11 (Enar och Rune Juthberg). 1 ♀ Öfjärden, Arnäs, 25.11 (Elisabeth Norgren, Jeanette Ödling).

Nb: 1 ex. Kalix 31.3 (Kenneth Engström). 1 skadat ex. omhändertogs i Karungi i aug. (Ulf Eriksson), fågeln släpptes efter vård i Luleå.

Jmt: 1 ex. Frostviken 29.7 (Reidar Danielsson).

Tlpm: 1 ex. Nedre Soppero i maj (notis i Norrbottens-Kuriren).

Fjorton fjällugglor nedom fjällen innebär att 1987 blev ett av de bättre åren för arten, något som är speciellt anmärkningsvärt med tanke på att ingen häckning veterligen har ägt rum i Sverige sedan 1982. Två fynd i fjällkedjan är normalt för ett "icke-häckningsår".

Hökuggla *Surnia ulula* (fynd söder om *Dlr*—*Hls*)

Tillsammans med 41 hökugglor hösten 1986 registrerades totalt 71 "sydliga" hökugglor vintern 1986/87 vilket är en hög siffra. Invasionen avsatte dock knappast några spår i form av sydliga bosättningar. Endast följande häckningar och sommarfynd rapporterades:

Vstm: 1 ex. Mången, Hällefors, m.-ult. 5 (gm Aulis Syväjärvi). 1 ad. matade 3 juv. S Stråssa, Ramsberg, 23.9 (Thomas Ryden).

Vrm: Fyra häckningar i mellersta *Vrm* (lrk *Vrm*).

Gstr: En häckning nära *Hls*-gränsen (Bo Forsling).

Omkring 20.9 började en kraftig invasion som fram till årsskiftet omfattade minst 161 ex. och därmed blev den i särklass kraftigaste på senare år näst jätteinvasionen 1983. Invasionen 1987 blev dock speciell på flera sätt. Det var en "kort" invasion som knappast nådde söder om *limes norrlandicus* (gränsen för norrlandsterrängen), dessutom låg tyngdpunkten i invasionen långt västerut, norr och väster om Väneren (se figur 8).

Lappuggla *Strix nebulosa*

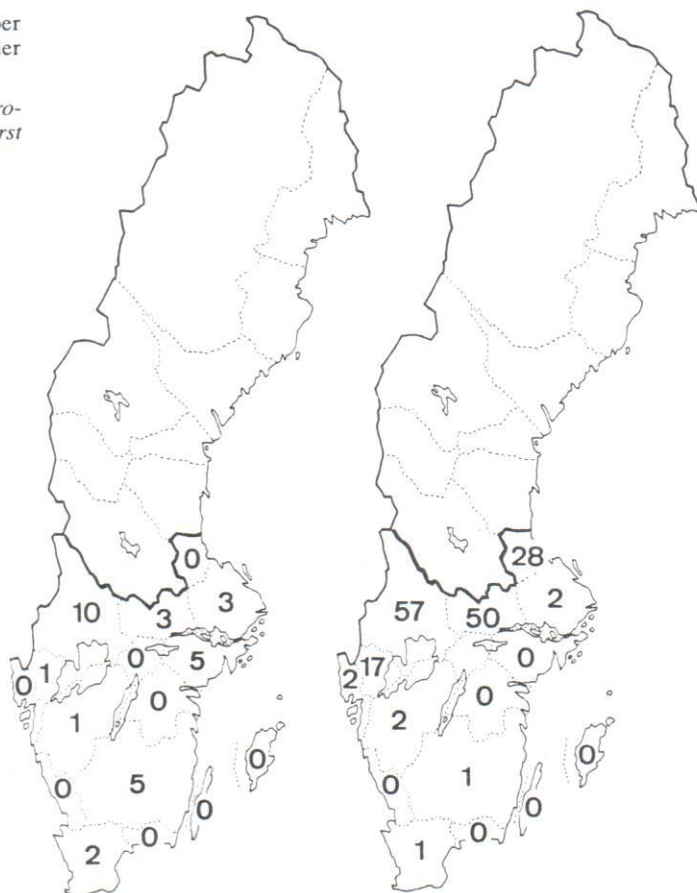
Vstm: 1 ex. Lofallet, Fellingsbro, 21–23.2 (Marcus Larsson, Sven Larsson). 1 ex. spel Toftmossen, Sura, 15.3 (Mikael Leppälampi).

Vrm: 1 ex. hört Björndalen, ca 20 km N Karlskoga, 12–13.3 (Jan Hägg m.fl.).

Mpd: Fyra—sex häckningar. Dessutom ytterligare 2–3 ropande ♂ under våren.

Figur 8. Antal fynd av hökugglor per landskap i Syd- och Mellansverige under första och andra halvåret 1987.

Numbers of Hawk Owl recorded by province in southern Sweden during the first and second halves of 1987.

Ång: Fyra häckningar i norra delen. Dessutom sedd i Sollefteåtrakten under hösten.

Vb: Minst tre häckningar.

Nb: Sjuttiofem häckningar.

Jmt: Sex, eventuellt sju, häckningar.

Ly lpm: 1 ex. Grundfors, Storuman, 19.4 (Andreas Lingesten).

Lu lpm: Sex häckningar.

T lpm: Två häckningar.

Totalt minst 100 häckningar gör 1987 till det hittills bästa året för lappugglan i Sverige. I *Mpd*, *Ång* och *T lpm* har bara resp. 3, 4 och 2 häckningar registrerats före 1987. Häckningarna i *Lu lpm* var de första sedan 1982.

Nattskärre *Caprimulgus europaeus*

Jmt: 2 ex. Klaxåsen, Rätan, 18.6 och 1 ex. på samma lokal 28–29.6 (Helge Jonsson).

Fjärde och femte fynden i *Jmt*.

Kungsiskare *Alcedo atthis* (häckningar)

En enda häckning har rapporterats:

Sm: En häckning i Alsteråns nedre lopp, Ålem (Sven Svensson).

Dessutom har kungsfiskare setts på två lokaler i *Sk* under häckningstid. Därutöver har ett knappt dussin observationer rapporterats, därav en så pass långt norrut som i *Mpd*: 1 ex. Tunbodarna, Ljustorp, 17.5 (Sture Persson).

Biätare *Merops apiaster* (42, 83, 3)

Öl: 1 ex. Smedby 9.6 (Björn Olsen). 1 ex. Ottenby 14–19.6 (Peter Sieurin m. fl.). 1 ex. Enetri 20.6 (Jan Åkerman).

Vstm: 1 ex. Hallstahammar 18.6 (Stefan Johansson).

Tre fynd (observationerna på *Öl* 14–20.6 avsåg sannolikt samma fågel) är exceptionellt litet, på senare år har

bara 1980 i landskap

Blåkråka

Gl: 1 ex. Johans
Upl: 1 ex.
Två fynd i rats.

Härfågel

Ingen häckning årssvis under 1987
Vb (6).

Gråspett

Sexton så
Vrm (3), över halv häckning (ca 25).
Vb (6) och
Antalet i största so
gråspette och **Vb**, i disk i N

Vitrygg

Antalet (1.4–31) fynd jär täckning vars nu långsamt träffat u återupp
Sm, Sve

Tofslär

Sk: 3 på ("Ma Rosq son).
Sm: 1 ex (Jan
Öl: 1 ex
Boh: 1
Det ser Efter e

bara 1980 varit lika dåligt. Fyndet i *Vstm* var det första i landskapet.

Blåkråka *Coracias garrulus* (—, 109, 2)

Gtl: 1 ex. Grötlingboudd 21.7 (Erik Andersson, Håkan Johansson).

Upl: 1 ex. Svartbäcke, Vendel, 23.7 (Åke Flod).

Två fynd är den lägsta årssiffra som någonsin registrerats.

Härfågel *Upupa epops* (—, ca 790 ex., 77 ex.)

Ingen häckning noterades under året. 77 ex. är en normal årssiffra. Fem eller flera härfåglar observerades under 1987 i *Sk* (6), *Bl* (13), *Öl* (9), *Gtl* (7), *Hl* (8) och *Vb* (6).

Gråspett *Picus canus*

Sexton säkra häckningar har rapporterats, fördelade på *Vrm* (3), *Dlr* (1), *Hls* (4), *Mpd* (2) och *Ång* (6). Därutöver har gråspettar rapporterats från ca 90 lokaler under häckningstid (1.4—31.7): *Dsl* (1), *Upl* (7), *Vstm* (1), *Vrm* (ca 25), *Dlr* (3), *Gstr* (6), *Hls* (19), *Mpd* (?), *Ång* (20), *Vb* (6) och *Nb* (1).

Antalet häckningar är det största sedan 1979 (17), och antalet lokaler där arten setts under häckningstid är det största som registrerats. Under häckningstid uppträder gråspetten årsvisst i *Dsl*, *Vrm*, *Dlr*, *Gstr*, *Hls*, *Mpd*, *Ång* och *Vb*, nästan årsvisst i *Vstm* och *Upl* och mera sporadiskt i *Nrk*, *Hjd*, *Jmt*, *Nb*, *Ås*, *Ly*, *Lu* och *P lpm*.

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*

Antalet häckningar och fynd under häckningstid (1.4—31.7) framgår av tabell 3. En viss ökning av antalet fynd jämfört med tidigare år torde helt bero på bättre täckning i vissa områden. Tendensen hos de bestånd vars numerär följts upp är antingen oförändrad eller långsamt vikande. Det mest anmärkningsvärda som inträffat under 1987 är upptäckten — eller rättare sagt återupptäckten — av en liten vitryggpopulation i östra *Sm*, Sveriges sydligaste.

Tofslärka *Galerida cristata*

Sk: 3 par + 2 ♂ i Malmö fick bara fram 1 flygg unge ("Malmöornitologerna"). 1 ex. Trelleborg 7.6 (Gert Rosqvist). 1 ex. Löddeköpinge 26.7 (Jerker Persson).

Sm: 1 ex. Lorensbergsgatan, Kalmar, 10.4 och 26.10 (Jan Jörgensen).

Öl: 1 ex. Albrunna 15.4 (Per Svensson).

Boh: 1 ex. Göteborg 23.6 (Bert Petersson).

Det ser dystert ut för tofslärkan som svensk häckfågel. Efter en snabb nedgång i slutet av 1970-talet, då arten

Tabell 3. Antal häckningar och fynd under häckningstid av vitryggig hackspett i olika rapportområden 1987.

Number of confirmed, probable and possible breeding records of White-backed Woodpecker by province 1987.

Rapport-område	Häckningar Confirmed breeding	Troliga häckningar Probable breeding	Enstaka fåglar under häckningstid Sites with single birds
<i>Province</i>	<i>Confirmed breeding</i>	<i>Probable breeding</i>	<i>Sites with single birds</i>
<i>Sm</i>	0	1	3—5?
<i>Dsl</i>	4	10?	1
<i>Nrk</i>	1	0	0
<i>Ög</i>	2	0	1
<i>Upl</i>	4	2	3
<i>Vstm</i>	1	0	3
<i>Vrm</i>	7	11	20
<i>Dlr</i>	1	1	3
<i>Gstr</i>	2	1	3
<i>Hls</i>	3	0	2
<i>Vb</i>	0	0	2
Summa	25	26	41
Total			

försvann som häckfågel i Helsingborg och Lund, tycktes den lilla stammen i Malmö stabilisera sig i mitten av 1980-talet, men nu tycks det åter gå snabbt nedåt, och antalet par har mer än halverats sedan 1984 (figur 9). Antalet fynd utanför Malmö och *Sk* var normalt. Med tanke på att tofslärkan är en utpräglad stannfågel görs det förvånansvärt många fynd norr om *Sk*. Totalt rör det sig om 46 fynd fr.o.m. 1975, och arten har under denna tid anträffats i alla landskap i Götaland och Svealand utom *Dsl*, *Nrk* och *Vrm* samt dessutom i *Gstr*. Detta är speciellt anmärkningsvärt eftersom arten på senare år minskat i Danmark och Baltikum.

Berglärka *Eremophila alpestris*

Häckning:

Ly lpm: Häckning på Mieskat, NO Ammarnäs (Måns Sjöberg m.fl.).

Totalt rapporterades 127 berglärkor nedanför fjällen (tabell 4) vilket innebär en liten minskning jämfört med de båda senaste åren (ca 130 resp. ca 160 ex.). I större antal (> 3 ex.) har arten rapporterats enligt följande.

Öl: 5 ex. Össby-Gräsgård 1—4.1 (fl. obs.). Som mest 15 ex. Stora Ören 24.10—20.12 (fl. obs.).

Hl: 5 ex. Hamnutfyllnaden, Halmstad, 1—3.1 (Hans Bjuringer m.fl.). 12 ex. Hamnutfyllnaden, Halmstad, 28—31.12 (Thomas Bossmar m.fl.).

En annan anmärkningsvärd observation var 1 ex. Ottenby 30.6—1.7 (Håkan Junkes).

Fältpiplärka *Anthus campestris* (utanför Sk och Hl)

Öl: 1 ex. Stenasabadet 3.5 (Olof Hjelm). 1 sjungande Sebybadet 29.5 (Thomas Strid). 1 ex. Gösslunda 1.6 (Richard Bergendahl). 1 juv. Näsbybadet 18—25.10 (Christian Cederroth m.fl.). 1 ex. mot S Ottenby 20.10 (Anders Lundquist, Christian Cederroth).

Vg: 1 ex. Otterbäckens hamn 5.6 (Erik Landgren m.fl.). 1 ex. Uddagården, 5 km NO Falköping, 11.10 (Per-Olof Bengtsson).

I s. *Hl* häckar uppskattningsvis knappt 50 par (Anders Wirdheim). Sju fynd utanför *Sk* och *Hl* är en låg siffra. Anmärkningsvärt är att fynd från *Gtl* saknas för första gången "i modern tid", värt att notera är också att arten uteblev från *Bl* för första gången sedan 1978. Fynden i *Vg* är nummer tre och fyra i landskapet, de föregående var 1849 och 1983.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus* (häckningar)

Lylpm: 1 sj. ♂ Ammarnäsdeltat 30.5 (Johan Elmberg). 1 par på myr ca 2 km från slutet av vägen till St. Tjulträsk 31.5 (Johan Elmberg).

Tlpm: 1 häckning vid Tjuonajäcks fiskeläger 15.7 (Erik Nordström).

Att döma av de fåtaliga rapporterna måste den rödstrupiga piplärkan vara mycket sparsam häckare i fjällkedjan.

Forsärla *Motacilla cinerea* (norr om *Dsl*—*Vg*—*Hl*—*Sk* inkl. *Öl* och *Gtl*)

Bl: 3 häckningar, dessutom observerad under häckningstid på 2 lokaler.

Sm: Häckningar konstaterade i Bankeryd, Tabergsån, Solgenån, Lagan vid Ängabäck och vid Högebros, Mariannelund, dessutom sedd på ca åtta lokaler under häckningstid.

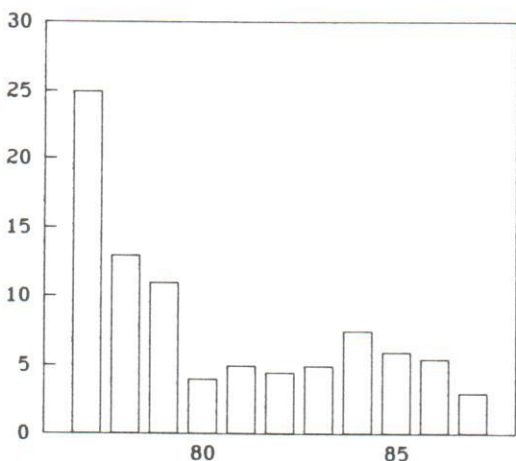
Öl: 1 ad. Sandby 6.8 (Björn Olsen). 1 ex. Ottenby 17.9 (Kristian Johansson). 1 ex. Ottenby 20.9 (Tommie Skoog). 1 juv. ♀ N Möckleby 27.10 (Ulf Antonsson).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 8.4 (Anders Zetterman).

Ög: En häckning i Boxholm och en i Ydre (Lars Nilsson, Börje Samuelsson).

Vstm: 1 ♂ Fröviforsån, Näsby, 12—14.4 (Johan Thyberg, Erik Jansson).

Vrm: 2 häckningar: Edsvalla (Anders Boström) och Rottneros bruk (2 kullar) (Morgan Johansson). Dessutom 4 observationer av sammantaget 5 ex. 1.4—8.10.

Figur 9. Antal par häckande tofslärkor i Skåne 1977-87. Number of breeding pairs of Crested Lark in Sweden 1977-87.

Tabell 4. Antal berglärkor per rapportområde under första och andra halvåret 1987.

Numbers of wintering and migrating Shorelark seen during the spring and autumn, 1987 by province.

Rapportområde	Antal under första halvåret	Antal under andra halvåret
Province	Spring	Autumn
<i>Sk</i>	4	12
<i>Bl</i>	1	1
<i>Sm</i>	2	2
<i>Öl</i>	8	30
<i>Gtl</i>	1	2
<i>Hl</i>	12	19
<i>Boh</i>	3	8
<i>Vg</i>	0	2
<i>Ög</i>	0	1
<i>Srm</i>	0	2
<i>Upl</i>	1	2
<i>Vstm</i>	0	3
<i>Dtr</i>	0	1
<i>Gstr</i>	0	3
<i>Hls</i>	0	1
<i>Mpd</i>	0	1
<i>Vb</i>	1	4
Summa Total	33	94

Mpd: 1 ex. Johannisberg, Torp, 16—23.9 (Bengt Gruvin).

Vb: 1 ex. Vitskärsudden, Obbola, 11.5 (Björn Olsen).
1 ex. Umeå universitet 28.8 (Björn Kalman).

För första gången i "modern tid" föreligger inte en enda rapport från fjällkedjan. I övrigt rätt normal förekomst. Häckningarna i Östergötland var nummer två och tre i landskapet.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* (norr om Boh—Vg—Srm)

Dsl: 1 par häckade Brålanda samhälle (Kjell Eriksson m.fl.).

Nrk: 1 ex. Kvarntorp 27.5 (Ove Pettersson). 1 ex. Örebro centrum 9.6 (Lage Johnson).

Upl: 1 ♂ Norrtälje hamn 25.4—2.5 (Bill Douhan). 1 ex. Örskärs fyr, Gräsö, 1.5 (Lars och Martin Irestedt). 1 sjungande ♂ St. Per, Uppsala, 1.5 (Martin Amcoff). 1 sjungande ♂ BMC, Uppsala, 1.5 (Kerstin och Per Johan Ulfendal). 1 sjungande ♂ Livsmedelsverket, Uppsala, 10—11.5 (Joakim Hellkvist). 1 ♀ färgad Svenska Högarna 23.5 (Bill Douhan). 1 ad. ♂ Svanberga, 8 km NNV Norrtälje, 14.6—7.7 (Michael Averland). 1 ♀ färgad ringmärkt Svenska Högarna 12.10 (Bo Granberg).

Vsm: Minst 4 ex. Sura bruk under häckningssäsongen (Yngve Petersson, Tom Sävström). 1 ♂ + 2 ♀ Frövfors bruk, Näsby, 9.5—23.6 (Erik Jansson m.fl.). 1 ♂ Fagersta bruk, Västanfors, 26.4 (Tommy Persson). 1 ♂ Hällefors 15.5 (Elise Stolpe). 1 ♂ Dolomiten, Sala, 3.7 (Karl-Gunnar Källebrink).

Vrm: 1 ad. ♂ V Skyberg, Älgå, 15.5 (Stefan Björn). 1 ex. Skoghallsverken 2.7 (Hasse Börjeson).

Dlr: 1 ex. Tuna Hästberg, Borlänge, 18.9 (Ulf Svensson).

Gstr: 1 par häckade Gävle hamn (Hans Wallen, S.-H. Jansson). 1 ♀ Eggegrund 6.8 (Torgny Sandström).

Hls: 1 ex. Hölick 26.4 (Bo Fagerström, Björn Selin).

Mpd: 1 ♂ Kema Nord, Njurunda, 26.5—26.6 (Lage Sandgren, Ove Fredin).

Vb: 1 juv. ringmärkt St. Fjäderägg 14.8 (Fredrik Nordwall m.fl.). 1 ad. ♂ Fabriksviken, Hörnefors, 18.8 (Stefan Delin).

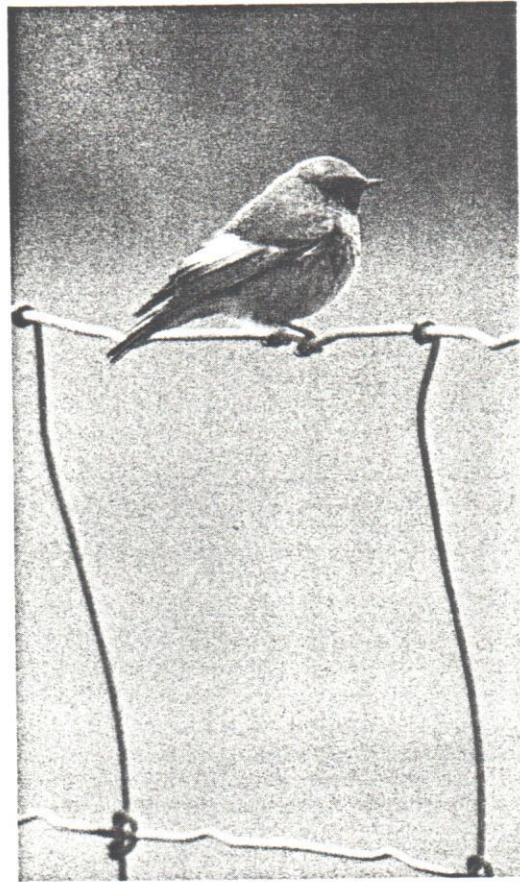
Jmt: 1 ♂ Storliens järnvägsstation 14—15.6 (Peter Olofsson, Thomas Skoglund).

I stort sett normal förekomst, häckningen i *Gstr* var dock den första i landskapet och den andra helt säkra i Norrland. Även häckningen i *Dsl* är värd att notera, den tredje i landskapet, medan fynden i *Jmt* och *Mpd* är det andra resp. det fjärde för landskapen.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*

Sk: 1 ♂ Eskilstorps ängar 10.5 (Kerstin Norrman). 1 ♂ Stenshuvud 19.5 (Agne Paulsson, Anders Elmfors).

Bl: 1 ad. ♀ Utlängan 30.4—3.5 (Anders Eriksson m.fl.). 1 ex. Senoren 24.5 (gm B.-E. Swahn).

Svart rödstjärt, Ottenby 1987. Foto: Karl-Erik Fridzén.
Black Redstart

Sm: 1 ♂ Smålandsstenar 10.6 (Ingeborg Johansson). 1 ♂ Ryningen, Mörlunda, 14.6* (Björn Meling).

Öl: 1 ex. Ottenby 31.3—17.4 (Fredrik Haas). 1 ex. Stenåsabadet 16.5 (Harald Persson m.fl.).

Gtl: 1 ♂ Langhammars, Fårö, 15.4 (Andreas Blom m.fl.). 1 ♂ Holmhällar, Vamlingbo, 17.5 (Lars Blomqvist m.fl.).

Hl: 1 ♂ Getterön 1.5 (Åke Svensson).

Vg: 1 ad. ♂ Tyngröds mader, Fritsla, 14.4 (Lars-Åke Andersson).

Upl: 1 ♂ Svenska Högarna 25.9 (Bill Douhan, Lars Olsson).

Vrm: 1 ad. ♂ Kyrkviken, 9 km S Storfors, 3.5 (Leif Paakkonen m.fl.).

Hls: 1 ♂ Ålsjön 5.6 (Gunnar Falck).

Vb: 1 ad. ♂ Stöcksjö, S Umeå, 17—18.4 (Claes Mether).

ex. Vaskhusviken, Branddalssund, Järna, 11—23.6 (fl. obs.), 1 ex. Fårsjön, Nyköping, 20—28.6 (fl. obs.).
Upl: 1 sj. ♂ Hargsviken 23.5—4.7 (Wilhelm Dietrichsson m.fl.). 1 sj. ♂ Dannemora samhälle 11—21.6 (Andreas Blom m.fl.). 1 sj. ♂ Kappelskärs färjeläge, Rådmansö, 7.7 (Alf Nilsson).
Dlr: 1 ex. Tina, Rättvik, 21—24.6 (Bertil Spåman m.fl.). 1 ex. Altsarbyn, Rättvik, (Bertil Spåman m.fl.).
Gstr: 1 ♂ Oppala, Gävle, 29.6 (Mats Axbrink).
Hls: 1 ♂ Norrsjön, Alfa, 15.6 (Göran Junevik).
Mpd: 1 sj. ♂ Holmö brygga, Tynderö, 28.6—10.7 (Lars Olausson, Martin Mellander).
Ång: 1 sj. ♂ Kylören, Hörnefors, 21.6—8.7 (Fredrik Nordvall, Stefan Delin m.fl.).
Vb: 1 sj. ♂ Posten, Holmö by, 12—14.6 (fl. obs.). 1 sj. ♂ Ön, Umeå, 20.6—2.7 (fl. obs.).
Nb: 1 ex. Börjelsbyn, Kalix, 27.6—4.7 (Leif Lundström).
Hjd: 1 ex. Vemdalen 1.7 (Ulf Widemo).
 Årets siffra 23 fynd har bara överträffats 1986 (25 fynd, 27 ex.), detta trots ett mycket dåligt år i *Vb*, som de senaste åren varit ett av de områden där flest busksångare anträffats. De fyra busksångarna i *Sm* är anmärkningsvärda eftersom de innebär en fördubbling av fynden i landskapet. Fynden i *Hjd* och *Nb* är de första resp. andra i landskapen.

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (—, ca 1990 ex., ca 280 ♂♂)

Årets siffra, 280 sjungande hanar, innebär en avsevärd ökning, vilket är anmärkningsvärt eftersom antalet varit påfallande konstant omkring 200 ♂♂ sedan 1979 (se figur 10). Årssiffran är dock något ungefärlig eftersom ingen exakt inventering skett i Tåkern under året. Fyndens geografiska fördelning framgår av tabell 5. På följande enskilda lokaler har fem eller flera sjungande hanar noterats: *Vg*: Hornborgasjön (ca 50), Kinnevik (5); *Nrk*: Segersjö (12), N Björksundet (6—11), Kvismaren (14); *Ög*: Tåkern (ca 100), Boren (minst 5); *Srm*: Söderfjärden (7); *Vstm*: Asköviken (7).

Häckningar, sensommar/höstfynd och fynd i Norrland:

Sk: 1 häckning Ängarna, Skälderviken, där 3 juv. sågs i juli (Thomas Rönnertz). Dessutom 1 ex. ringmärkt Falsterbo 30.8 (Falsterbo fågelstation).

Sm: 1 misslyckad häckning Landsjön, Huskvarna, (Rosenlunds OK), 1 juv. ringmärktes Landsjön, Huskvarna, 8.8 (Rosenlunds OK).

Nrk: 14 revirhävande ♂ + 23 bobyggande ♀ fick 56 flygga juv. i Kvismaren (Staffan Bensch). 1 par häckade troligen Lertaget, Kumla (Jonas Engzell).

Gstr: 1 ex. Hoån, Torsåker, 22.6 (Bo Elofsson). 1 ex. Sättra, Sandviken, 26.6 (S.-H. Jansson, Hans Walen).

Värt att notera är att siffrorna från Kvismaren visar att polygyni tydligen är vanligt förekommande, något som

kan innebära att antalet sjungande ♂♂ kan vara ett dåligt mått på det häckande beståndet, åtminstone på de bästa lokalerna.

Höksångare *Sylvia nisoria* (utanför *Öl*, *Gtl* samt *Bl*, *Sm*, *Srm* och *Upl* kusttrakter)

Sk: 1 häckning Hylkan, S Brantevik, där 2 ad. + 1 juv. sågs 13.8 (Peder Weibull). Som mest sågs 3 ex. på samma lokal 30.5 (Ann Mari Thorner). 1 ex. ringmärkt Falsterbo 1.6 (Göran Walinder, Falsterbo fågelstation). 3 sj. ♂ Ravlunda 7.6 (Agne Paulsson, Håkan Nilsson). 1 par Gladsax Hallar 11.6 (Paul Axelsson m.fl.). 1 ♂ Ö Stenshuvud 20.6 (Kristian Ståhl).

Sm: 1 juv. ringmärktes Landsjön 29.8 (Gösta Dahlgren m.fl.).

Boh: Säkra eller troliga häckningar: Hermanö där 2 ex. sjöng och flera sågs 13.6, uppskattningsvis 2—3 par (Bertil Berndtsson, Lars Hellman), Harestad där 2 ex. sågs 5.6, 1 ♀ 19.6 och 1 ♀ + 1 juv. 11.7 (Gunnar Vikman) och Kalvö-Lindö där 3 par med ungar sågs i aug. (Mikael Jansson, Jerker Destam-Almkvist).

Tabell 5. Antal sjungande ♂♂ av flodsångare, trastsångare och sommargylling i Sverige 1987.

Number of singing males of River Warbler, Great Reed Warbler and Golden Oriole by province 1987.

Rapportområde	Flodsångare	Trastsångare	Sommargylling
<i>Province</i>	<i>River warbler</i>	<i>Great Reed warbler</i>	<i>Golden Oriole</i>
<i>Sk</i>	15—16	8	56
<i>Bl</i>	3	0	7
<i>Sm</i>	19	5	14
<i>Öl</i>	11	3	5—6
<i>Gtl</i>	9	3	15—16
<i>Hl</i>	1	0	2
<i>Boh</i>	0	1	0
<i>Dsl</i>	0	2	0
<i>Vg</i>	8	69	5
<i>Nrk</i>	8	ca 45	2
<i>Ög</i>	2	ca 105	2
<i>Srm</i>	9	12	2
<i>Upl</i>	25	6	6
<i>Vstm</i>	11	10	7
<i>Vrm</i>	1	6	2
<i>Dlr</i>	6	2	0
<i>Gstr</i>	1	2	0
<i>Mpd</i>	2	0	0
<i>Ång</i>	1	0	1
Summa	132	ca 280	ca 126
Total			

Övriga observationer: 1 ex. Heljeröd, Kempersvik, 24.5 (Erik och Dan Mangsbo). 1 ex. Brattön 2.6 (Mikael Jansson). 2 ex. Hällingedalen, Ramsvik, 8.6 (Bernt Johan Lindberg). 1 ex. Älgön 15.6 (Mikael Jansson).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 20.7 (Anders Haglund).

Upl: (inlandsfynd) 1 ex. NO Björnö gård, Frötuna, 28.6 (Bo Granberg). 1 juv. ringmärkt Norrtälje reningsverk 28.8 (Bill Douhan). 1 juv. ringmärkt Övre Föret 28.8 (Björn Lundgren).

Helt normal förekomst.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* (ca 300 ex., ca 560 ♂♂, ca 75 ex.)

Sk: 1 sj. ♂ Hylkan 31.5 (Peder Weibull, Peter T. Salmon). 1 sj. ♂ Norrvikens trädgårdar, Båstad, 16.6 (Pär-Gunnar Larsson). 1 ex. Hörte skog 20.6 (Gustaf Tallroth).

Bl: 1 ex. ringmärkt Utklippan 28.5 (Göran Ekström m.fl.). 2 ex. ringmärkta Utklippan 7.6 (Göran Ekström m.fl.).

Sm: 1 ex. Idhultsjön, Oskarshamn, 19.5—26.6 (Björn Hellqvist). 1 ex. Stensö, Kalmar, 23.5 (Jan Jörgensen). 1 ex. Röttle, Gränna, 29.5 (Karl-Gösta Persson). 1 ex. Ankarsrum 22.6 (Bimbi Ollberg).

Öl: 1 ex. Ottenby 23.5 (Kristian Johansson). 1 ex. Ottenby lund 26.5 (Torben Ewald). 1 ex. Ottenby lund 28.5 (Jörgen Fritzon). 1 sj. ♂ Ventlinge 28.5 (Thomas Birkö m.fl.). 4 ex. (varav 3 ringmärkta) Ottenby 28.5 (Tommie Skoog m.fl.). 1 ex. Ottenby lund 28—30.5 (Jan von Brömsen). 1 ex. Ottenby 29.5 (Daniel Green). 1 ex. Segerstads fyr 29—30.5 (Lars Hansson m.fl.). 2 ex. Albrunna lund 31.5 (Morhgan Johansson). 1 ex. ringmärkt Ottenby 5.6 (Tommie Skoog). 2 ex. Ottenby 6.6 (Bimbi Ollberg m.fl.). 1 ex. Ottenby kungsgård 7—8.6 (Jan Pettersson m.fl.). 1 ex. Ottenby 8.6 (Mats Edholm m.fl.). 1 ex. Borgholms slott 3.7 (Jan Jörgensen). 1 ex. Alby 21.7 (Bertil Breife). 1 ex. Borgholm pr. 8 (Björn Olsen). Totalt troligen 19 ex.

Gtl: häckning på två lokaler: Stora Sindarve, Hamra, (Lars-Åke Pettersson) och S Kneippbyns campingplats, Västerhejde (Stellan Hedgren, Gun Ingmansson). Dessutom 18 ex. 27.5—24.8 varav 16 ex. 27.5—25.6.

Boh: 1 ♂ Sisjön, Mölndal, 9.5 (Anders Görling). 1 ex. Älgön 2.10 (Mikael Jansson).

Vg: 1 ex. Torpanäset, NO Långhem, 23—26.5 (Hans Ericson m.fl.).

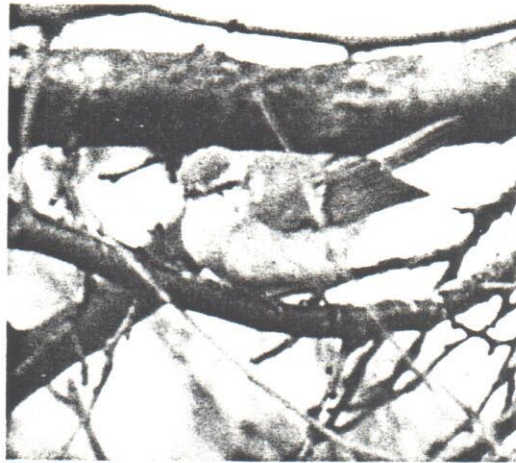
Vstm: 1 ex. Grönbo, Fellingsbro, 5—8.6 (Per Angelstam m.fl.).

Gstr: 1 ex. ringmärkt Eggegrund 4.6 (Per Aspenberg).

Hls: 1 sj. ♂ Bålsön 6—7.6 (Peter Engström). 1 ex. Storjungfrun 14.6 (Gunnar Falck m.fl.).

Ång: 1 ex. Kälaviken, Vibygerå, 14.6 (Gunnar Westling). 1 ex. Herrbergsliden, Trehörningssjö, 21.6 (Thomas Birkö, Torbjörn Johansson).

Vb: 1 ex. funnen död St. Fjäderägg 7.6 (NRM). 13 ex.

Lundsångare. Segerstads fyr, Öland, 30 maj 1987. Foto: Jan Hägg. *Greenish Warbler*.

på St. Fjäderägg 1—19.6 (fl. obs.). 1 sj. ♂ Kulbäcksliden 9.6 (Thomas Sundström). 1 sj. ♂ Småbåtshamnen, Bjuröklubb, 27.6 (Staffan Andersson). 1 ex. St. Fjäderägg 5.9 (Stefan Delin).

Nb: 1 ex. Haparanda Sandskår 8—10.6 (Christer Sandberg).

Ly lpm: 1 sj. Norrbäck, 51 km V Lycksele, 20—21.6 (Harald Holmberg).

Sjuttiofem ex. innebär att 1987 blev ett av de bästa åren hittills för lundsångare. Häckningarna på *Gtl* var de fjortonde och femtonde i Sverige, tolv av dessa har varit på *Gtl*. Fyndet i *Boh* 9.5 tycks vara det tidigaste som registrerats, dock bara en dag tidigare än det föregående "rekordet" från *Sk*, 10.5 1983. Bisarrt nog verkar det andra fyndet från *Boh* den 2.10 att vara det senaste som förekommit!

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* (14 ex., ca 139 ex., 36—39 ex.)

Sk: 1 ex. Falsterbo 3—6.10 (Göran Walinder m.fl.). 1 ex. samma lokal 30.10 (Göran Walinder, Lennart Karlsson). 1 ex. Skateholm 31.10 (Bo Petersson m.fl.). 1 ex. Södergatan i Falsterbo 1.11 (Klaus Malling Olsen m.fl.).

Bl: 1 IK ♀ ringmärkt Utklippan 6.10 (Carl-Ivan Carlsson m.fl.).

Öl: Ottenby fågelstation: 1 ex. ringmärkt vardera 7, 13, 23, 30.10, 1 ex. sett 2, 6, 12, 29.10, totalt minst 5, ev. 8 ex. (fl. obs.). 1 ex. Stenåsabadet 2.10 (Staffan Rodbrand). 1 ex. Hålnäs, Sandby, 17.10 (fl. obs.). 4 (!) ex. Hålnäs, Sandby, 19.10 (fl. obs.). 1 ex. St. Ören

19.10 (Kåre Ström m.fl.). 1 ex. Kungsgården, Ottenby, 17.10 (fl. obs.). 1 ex. S. Lunden, Ottenby, 20.10 (Bertil Breife). 1 ex. SO Triberga 20.10 (Hans-Åke Gustafsson). 1 ex. Össby 20.10 (Peter T. Salmon). 1 ex. Kapelludden 1.11 (Anders Carlsén m.fl.). 1 ex. Stenåsabadet 15.11 (Håkan Örtman). 1 ex. samma lokal 17.11 (Staffan Rodebrand). Totalt minst 19, ev. 22 ex.

Gtl: 1 ex. Närsholmen 18.10 (Mats Olsson, C.-G. Elinder). 1 ex. Hoburgen 24.10 (Ola Wizen m.fl.).

Hl: 1 ex. Gamla Köpstad 20.10 (Mikael Nord).

Boh: 1 ex. Brännö 30.10 (Lars Hellman).

Srm: 1 ex. Hamnudden, Utö, 17.10 (Johan Larsson).

Upl: 1 ex. ringmärkt Björns fyr, Hällnäs, 2.10 (Lars Gustavsson, Mats Thuresson).

Vrm: 1 ex. ringmärktes Hammarö fågelstation 23.10 (Johan Bäckman m.fl.).

Vb: 1 IK ♀ ringmärkt på St. Fjäderägg vardera 7, 8 och 23.10 (Christer Olsson, Björn Olsen m.fl.).

36—39 ex. innebär den näst högsta årssiffran hittills, överträffad bara av 1982 (47—48 ex.). Fyndens fördelning i tiden är helt normal (se figur 11). Fyndet i *Boh* är det tredje i rapportområdet, de två första var 1957 och 1986.

Taigasångare *Phylloscopus inornatus* (31 ex., ca 210 ex., 37—39 ex.)

Sk: 1 ex. Falsterbo 17.10 (Göran Walinder, Lennart Karlsson). 1 ex. Kullen 22.10 (Lars-Göte Nilsson, Karl-Göran Nilsson).

Bl: 1 ex. ringmärkt Utklippan 30.9 (Ivar Tägtström m.fl.). 1 ex. Hanö 30.9 (Thomas Nilsson). 1 ex. Olsäng 25.10 (Björn-Eyvind Swahn).

Öl: 1 ex. Hällnäs, Sandby, 29.9 (Håkan Örtman). 1 ringmärkt Ottenby 30.9 (Tommie Skoog). 1 ex. Ottenby lund 4.10 (Björn Andersson). 1 ex. Ottenby lund 14.10 (Rolf Larsson m.fl.). 1 ex. Hulterstad 16—17.10 (Stefan Norman). 2 ex. Ottenby Kungsgård 17.10 (fl. obs.). 1 ex. Stenåsabadet 18.10 (Staffan Rodebrand). 2 ex. samma lokal 19.10 (Staffan Rodebrand, George Gustafsson).

Gtl: 1 ex. Ö. Vibble, Västerhejde, 23.9 (Björn Andersson). 1 ex. Mellangatan, Visby, 6.10 (Torsten Green-Petersen). 1 ex. Faludden 12.10 (Lars Jonsson). 1 ex. Hoburgen 25.10 (Olof Armini, David Armini, Jörgen Petersson). 1 ex. Hoburgen 2.11 (Mats Wallin).

Upl: 1 ex. 27.9, 1 ex. ringmärkt 29—30.9, 1 ex. 18.10 och 1 ex. ringmärkt 27.10 (Bill Douhan, Karl-Olov Johansson), samtliga på Svenska Högarna.

Vrm: 1 ex. Lurö, Vänern, 2.10 (Stefan Lindqvist, Ingemar Johansson).

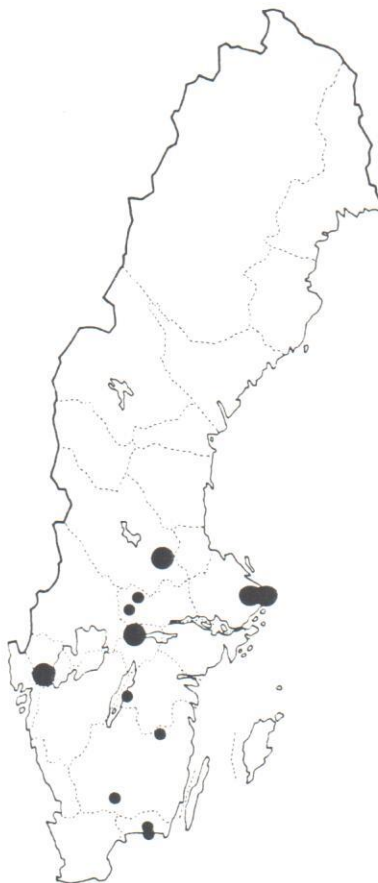
Gstr: 1 ex. ringmärkt vardera 21.9 och 25.9, 1—2 ex. 4—9.10, 1 ex. vardera 26 och 28.10, 1 ex. ringmärkt 29.10 samt 1 ex. 31.10, samtliga på Eggegrund (Per Aspenberg, Mats Axbrink m.fl.).

Ång: 1 ex. Järved, Arnäs, 10—12.10 (Torbjörn Johansson, Jan W. Mascher).

Vb: 1 ex. på St. Fjäderägg vardera 13, 15, 19, 22 och 23.9 (4 ex. ringmärkta) (Johan Elmberg m.fl.).

Nb: 1 ex. ringmärkt Haparanda Sandskär 15.9 (Sören Lindén).

Efter de två "rekordåren" 1985 och 1986 med 58 resp. 53 taigasångare innebär 37—39 ex. naturligtvis en rejäl minskning, men det är ändå den tredje högsta årssiffran hittills. En intressant tendens är att fynden tycks komma allt senare på hösten, mediandatumet för observationerna 1983—87 har varit resp. 27.9, 29.9, 1.10, 9.10 och 10.10. Återspeglar detta en reell förändring eller kanske bara en ökad ornitologisk aktivitet på senhöstarna? Fyndet i *Ång* var det första i landskapet.

Figur 12. Häckningar av mindre flugsnappare i Sverige 1987. Stor prick = säker häckning, liten prick = trolig häckning.

Breeding records of Red-bested Flycatcher 1987. Large dot = proven breeding, small dot = probable breeding.

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Sm: häckning Spånhylltan, Rydaholm (Ingmar Persson)
Fjärde häckningen i *Sm*.

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapillus* (ca 80, ca III, 5)

Sk: 1 ex. ringmärkt Falsterbo 26.4 (Lennart Karlsson m.fl.).

Bl: 1 ♂ ringmärkt Utklippan 15.4 (Clas Möllersten, Lars Möllersten).

Öl: 1 ex. Össby 31.10 (Thomas Strid m.fl.).

Boh: 1 ex. Valön, Stigfjorden, 20.5 (Mikael Jansson, Erik Henriksson).

Vg: 1 ex. Vänersborgsviken 13.10 (Stefan Lindqvist).

Fem fynd är klart under medeltalet för senare år. Fyndet i *Vg* är det första i landskapet.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Fem säkra och ett tiotal troliga häckningar har inrapporterats (se figur 12). Häckningen i *Dsl* är den fjärde i landskapet.

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis* (utanför *Öl* och *Gtl*) (—, ca 107, 8)

Bl: 1 ♂ Sibbaboda 1.5 (Carl-Ivan Carlsson). 1 ♂ Karlshamn 15—16.5 (Lars Olnäs). 1 ♂ Utlängan 23.5 (Niklas Holmström m.fl.). 1 ♂ ringmärkt Utklippan 31.5 (Göran Ekström m.fl.). 1 ♂ Stenshamn 31.5 (Johan Karlsson).

Sm: 1 ♂ Björkenäs, Kalmar, 18.5 (Karl-Gustaf Ståhl).

Srm: 2 ♂ Oja 4—5.6 (Klas Karp).

Vb: 1 ♂ Haga, Umeå, 22.5 (gm Ralf Norberg, Christer Olsson).

Normal förekomst bortsett från fyndet i *Vb* som är det andra i landskapet och det tredje i Norrland.

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Sk: 11—14 ex. Sjöstorp-Gässie 1.1 (Anders Jönsson m.fl.). 2 ♀ Löddesnäs 2.1 (Peter Öhrström). 1 ♂ Löddesnäs 21.7 och 26.7 (Peter Öhrström m.fl.). 1 ♂ på samma lokal bl. a. 13.10 (Hans-Åke Gustavsson, Jarl Lorentsson). 16 ex. i högflykt vid Gässie 22.10 (Kenneth Bengtsson).

Sm: 12 observationer av 2—14 ex. i Landsjön 26.10—1.12 (Gösta Dahlgren m.fl.).

Öl: ca 10 ex. Beijershamn 14.11—12.12 (fl. obs.). 14 ex. S. Lundsjön 2.11 (Pekka Westin).

Gtl: 1 ex. Stockviken 5.12 (Jörgen Petersson).

Vg: Nio observationer under sommaren i Hornborgasjön. En ♀ med ruvfläck ringmärkt 3.7 och en trolig kull hörd 6.7. Som mest 6 ex. 4.10 (Hornborgasjöns fältstation). Många observationer i Dättern feb.—maj och okt.—dec., som mest >30 ex. vid Sjöryd

29.10 (Stefan Lindqvist). Observerad regelbundet i Kinnevikens okt.—31.12 som mest 8 + 12 ex. 13.12 (Kjell Svensson). 1 ex. i Vänersborgsviken 24.10 (Björn Johanson) och 15.11 (Göran Darefelt). 6 ex. Åråsviken, N Gullspång, 26.10 och 1 ex. på samma lokal 31.10—2.11 (Birger Gustavsson m.fl.).

Nrk: 4 ex. Kvismaren 8.3 (Arne Holmqvist). 1 ex. Kvismaren 4.5 (Dennis Hasselkvist). 1 ex. Kvismaren 16.5 (Ulf Ottoson). 3 ex. Tysslingen 14—15.11 (Peter Gustafsson).

Ög: Allmän i Tåkern (>1000 ex. i feb.) och tämligen kraftig högflykt under hösten. Häckning förekom också i Svenssundsviken där bl.a. 1 juv. sågs 5.8 (Magnus Wadstein). 5 observationer av 2—24 ex. i Svenssundsviken 13.9—1.11 (fl. obs.). 9 ex. Sjögesätter, S Linköping, 11.2 (Jörgen Svensson). Några ex. Nybro, Roxen, 1.10 (Magnus Wadstein) och 2 ex. på samma lokal 1.11 (Jörgen Petersson). Minst 1 ex. Vadstena reningsverk 25.10 (Benny Ekberg) och 3 ex. på samma lokal 14.11 (Jan Erik Nordqvist). 9 ex. St. Rängen, S Linköping, 2.11 (Jörgen Svensson).

Srm: 1 par Länåker, Gålö, 1.1 och 1—6 ex. 7—15.1 (Klas Karp). 4—6 ex. (2 ringmärkta) Ålspångaviken, Vadsbro, 4.10 (Göran Andersson). 8 ex. Strandstuguviken 10.10 och 2 ex. på samma lokal 25.10 (Snäckviksprojektet). 1 ex. Marielundsfjärden, Mariefred, 15.11 (John Crafoord gm Lars Broberg).

Upl: 12—15 ex. Angarn 14.11—20.12 (K.-G. Sjölund m.fl.).

Vstm: 2 ex. Askövikens 16.5 och 1 ex. samma lokal 30.5 (Thomas Skoglund, Martin Green).

Vb: 1 ♂ Umeå uthamn 8—9.11 (Frank Johansson m.fl.).

Trots "vargavintrarna" 1985/86 och 1986/87 ligger fynden kvar på en hög nivå. Kyla i sig hotar knappast skäggesarna (arten övervintrar ju i västra Sibirien och Centralasien) så länge de har tillgång på föda, utan det är att döma av utländska erfarenheter snarare stora snömängder, isbark eller långvariga köldbakslag sent på vårvintern som kan vara ödesdigra. Fyndet i *Vb* är det första i landskapet och sannolikt det hittills nordligaste i världen.

Lappmes *Parus cinctus* (utanför *Lpl* och *Nb*)

Vstm: 1 ex. Burängen, Västerfärnebo, 31.10 (Kjell Ek-lund).

Dlr: 2 ex. Grunddagen, Idre, 29.7 (Stig-Åke Svensson).

Mpd: 1 ex. Ingeborgsmyren, Liden, ult. 5 (Arnold Johansson).

Ång: Minst 1 ex. Yternäsän, Nordingrå, 29.10 (Kurt Holmqvist).

Vb: 1 ex. St. Fjäderägg 13.9 (Johan Elmberg, Lars Edenius). 1 ex. Häbbersvarpet, Täftehalvön, 27.11 (Christer Olsson).

Hjd: 2 ex. på födosök Rogenområdet 21.6 (Bengt Warendsjö). 2 ungpullar med matande föräldrar Rogenområdet 4.7 (Lars Hammarin). Flera ex. Rogsbodarna i okt. (Roger Nääs).

Det är påfallande att inga rapporter inkommit från *Jmt*.

Ög: 1 ex. Styvinge, NV Sturefors, pr. 2 (Karl-Axel Heikkilä).

Fjärde fyndet i Ög.

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Vb: Minst 6—7 häckningar konstaterade i Umeå där totalt 50—75 ex. uppehöll sig just efter häckningstid (Mats Forslund m.fl.).

Ett betydligt större antal nötkråkor än man tidigare trott finns uppenbarligen i Umeåområdet. Fåglarna hör tydligen till den smalnåbbade, östliga rasen *macrorhynchus*.

Råka *Corvus frugilegus* (häckningar utanför Sk)

Öl: 49 bon Ormöga, Alböke, 16 bon Grönhögen (Carl Tholin).

Hl: 300—400 par, samtliga häckande i Laholms kommun (Irk Hl).

Vg: 12 kolonier med totalt 447 bon i Vara kommun. Den största var Åsen, Skarstad, med 307 bon (*Grus* 13: 125—127).

Ög: Inga rapporter.

Upl: Inga rapporter.

Jmt: 8 par häckade i Östersund (Sölve Westlund).

Under 1988 inventeras de häckande råkorna i Sk och det vore önskvärt med inventeringar även i Ög och Upl så att en övergripande bild av råkstammen i Sverige kan erhållas.

Svartkråka *Corvus c. corone* (—, ca 500 ex., 23 ex.)

Sk: 1 ex. Knösen 16.4 (Martin Gierow, Pierre Unge). 2 ex. Ångnäset 16.9 (Klaus Malling Olsen). 1 ex. Nabben 17.9 (Klaus Malling Olsen). 1 ex. Arild 9.10 (Olof Elofsson). Dessutom noterades 5 hybrider mellan svartkråka och gråkråka.

Bt: 1 ex. St. Vörta, Nättraby, 5.4 (Gunnar Strömberg). 1 ex. Utlängan 23—24.5 (Anders Eriksson, Niklas Holmström m.fl.).

Sm: 1 ex. Segersgårde, Västervik, 17.5 (Bo Lewander, Elsie Jönsson). 1 ad. Hyllingen, Aneby, 22.8 (Douglas Gustafsson). 1 ex. Gunnebo, Västervik, 5.11 (Bertil Björkvik).

Hl: 1 ex. Marielund i april (Johan von Seth). 1 ex. Påarp 4.4 (Stig Johansson). 1 ex. Gällared 31.7 (Stefan Nilsson).

Vg: 1 ex. Rångedala 29.3 (Claes-Göran Ahlgren). 1 ex. Flistad, Östen, 4.4 (Timo Niiranen, Maria Georgii). 1 ex. Hullsjön 13—16.4 (Göran Darefelt, Kent Kristensson). 1 ex. Fröstorp, Tibro, 20.4 (Patrik Åberg). 1 ex. Vårgårda 20.12 (Claes-Ola Persson).

Vstm: 1 ex. Sörängarna, Linde, 12.8 (Thomas Rydén). 1 ex. Fornaboda, Linde, 10.9 (Thomas Rydén).

Vb: 1 ex. Degerfors 14.4 (Björn Olsen). 1 ex. Umeå uthamn 23.4 (Thomas Sundström). 1 ex. Holmön 31.10 (Björn Olsen).

Efter en våldsam nedgång av antalet fynd omkring 1980 tycks nu en stabilisering ha skett. Sk, Hl och Vb är de enda landskap där svartkråkan kan anses som årsviss.

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Bt: Ett par häckade vid Alljungen, 20 km N Karlskrona (Bo Malmsten).

Första häckningen i Bt.

Gulhämpling *Serinus serinus*

Sk: 6 sj. ♂ och 2 häckningar/häckningsförsök noterades i "kärnområdet" längs ostkusten. Utanför kärnområdet noterades 8 fynd 16.4—25.7 inklusive 4 sjungande ♂. Under hösten rapporterades 8 ex. från Falsterbohalvön 13.8—5.11.

Bt: 1 sj. ♂ Nogersund 15.4 (Mats-Åke Persson, Patric Österblad). 1 sj. ♂ Karlskrona lasarett 15.5 (Håkan Klementsson). 1 ex. Utlängan 28.9 (Anders Eriksson, Niklas Holmström). 1 ex. Hanö 10.11 (Thomas Nilsson).

Sm: 1 ♀ Ränneslätt, Eksjö, 15.6 (Pierre Unge).

Öl: 1 par gjorde häckningsförsök s.ö. Öland (Bertil Breife). 1 par i lämplig häckningsterräng Halltorp (Magnus Jäderblad m.fl.). Alla övriga fynd i Ottenby: 2 ex. 30.4 (Lars Lindell m.fl.). 1 ex. 3.5 (Carl Tholin m.fl.). 1 ex. 9.5 (Anders Lundquist). 2 ex. 24—25.5 (fl. obs.). 1 ex. 7.6 (Kristian Johansson). 1 ex. 3.7 (Jan Pettersson). 1 ex. 6.9 (Kristian Johansson). 1 ex. 26.10 (Martin Amcoff, Hans Westerberg).

Gtl: 1 ex. Rivet 29.4 (Lars Jonsson). 1 ex. Rivet 18.5 (Lars Blomqvist). 1 ex. Hoburgen 24.5 (Anders Magnusson, Erik Hansson).

Hl: 1 ♂ Halmstad 17.5 (Stefan Andersson).

Boh: 3 ex. Hermanö, Orust, 26.4 (Ingemar Johansson m.fl.). 1 ex. Ljungskile 2.8 (Jan Uddén).

Vg: 1 sj. ♂ Frugården, Dättern, 24.5 (Göran Darefelt).

Vb: 1 ex. St. Fjäderägg 29.5 (Björn Olsen).

Jmt: 1 ex. Birka Ås, nedanför Ås k:a, 30.6—1.7 (Thomas Holmberg, Ulla Falkdalen).

Gulhämplingen fortsätter att minska i Sk, antalet revir i "kärnområdet" på ostkusten är nu bara ca 15% av antalet omkring 1980. Antalet fynd utanför Sk har däremot inte minskat under samma period. Fynden i Jmt och Vb är det första resp. fjärde i landskapen.

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris* (fynd som tyder på häckning)

Hjd: 1 par Mittåkläppen 17.7 (Uno Unger).

Tlpm: 1 ad. + 2 juv. Njulla, Abisko, 9.7 (Nils-Åke Andersson).

Häckningen vid Njulla är den första sedan 1976 då en häckning konstaterades vid Kebnekajse. Tlpm och Hjd är de områden där vinterhämplingen oftast har rapporterats under häckningstid i det förflutna.

Snösiska *Carduelis hornemanni* (häckningar)

Inga rapporter om häckning har inkommit.

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera* (—, >3000 ex., >750 ex.)

1987 blev det tredje "invasionsåret" i rad för bändelkorsnäbb. Totalt registrerades minst 700 fåglar. Fördelningen av fynden framgår av tabell 6. Bändelkorsnäbb observerades i alla landskap och lappmarker utom *Boh*, *Hls*, *Ås lpm* och *P lpm*. Åtminstone när det gäller de båda sista områdena kan man dock misstänka att andelen var dålig täckning.

Under senkvintern och förvåren rapporterades ca 50 individer på ett tiotal lokaler i Syd- och Mellansverige (se tabell 6). I *Vb*, *Nb* och *Lpl* (främst *Lu lpm*) sågs fåglar på åtskilliga platser under samma period, ibland i rätt stora flockar (som mest ca 100 ex. vid Haikak, 20 km N Jokkmokk, 22.3 (Sonja Kuoljok).

I södra Sverige upphörde observationerna i stort sett i början av april. I Norrlands inland däremot stannade uppenbarligen ett stort antal "bändlar" kvar och skred

till häckning. Av det stora antalet vår- och sommarfynd därifrån får väl följande anses indikera säkra eller troliga häckningar:

Ly lpm: 1 ♂ + 2 juv. (matning) Mejvansjön, Storuman, 30.5 (Håkan Rune). 1 ♂ + 3 juv. (matning) 2 km V Ammarnäs 26.6 (Johan Elmberg).

Lu lpm: 5 ex. sjungande och bobyggande Lakamanna-vaare, 7 km NO Messaure, 1.3 (Mats Karström, Lars-Göran Hedberg). 1 ♂ matande 4–5 juv. Gällivare 26.4 (Åke Aronson). 1 par med 3 ungar 5 km SO Vuollerim 16.5 (Mats Karström, Lars-Göran Hedberg). 4 ad. + 2 juv. (varav en matades) Polcirkeln str 20.5 (Mats Bergquist). Några ad. + 1 juv. Unna Tjutek, Muddus, 2.6 (Åke Aronson).

T lpm: 1 par + 3 juv. Tikkakantoharju 25 km O Kiruna C, 22.6 (Åke Persson m.fl.). 1 ♀ + 3 juv. Uijavuo-ma, mellan Ounusjoki och Lainio älv, 12 km NV Vit-tangi, 12.7 (Jan-Olov Hedin).

I Syd- och Mellansverige gjordes bara tre observationer under sommaren:

Sm: 3 ex. Forserum 29.5 (Bo Jansson).

Gtl: Minst 2 ex. Kapellängen, Gotska Sandön,

Tabell 6. Antal bändelkorsnäbbar per månad och landskap (stationära fåglar har räknats en gång per månad).

Numbers of White-winged Crossbill by province and month 1987.

Rapportområde Province	Månad Month											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Sk</i>	5	5	0	0	0	0	0	0	0	4	1	1
<i>Bl</i>	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sm</i>	0	0	1	0	3	0	0	0	0	2	2	0
<i>Öl</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
<i>Gtl</i>	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0
<i>Hl</i>	26	26	1	0	0	0	0	0	0	14	10	11
<i>Dsl</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0
<i>Vg</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	21	10
<i>Nrk</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
<i>Ög</i>	1	0	0	2	0	0	0	0	9	1	50	13
<i>Srm</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	8
<i>Upl</i>	2	2	0	0	0	0	0	>12	6	0	0	0
<i>Vstm</i>	4	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0
<i>Vrm</i>	0	0	5	0	0	1	0	8	?	?	0	0
<i>Dlr</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
<i>Gstr</i>	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0
<i>Mpd</i>	0	0	0	0	0	0	0	>12	>17	5	0	0
<i>Ang</i>	0	0	0	3	0	0	0	5	20	4	0	1
<i>Vb</i>	0	2	0	2	6	16	1	35	16	4	0	0
<i>Nb</i>	0	0	7	20	22	59	3	23	2	0	0	0
<i>Hjd</i>	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0
<i>Jmt</i>	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Ly lpm</i>	0	0	0	0	3	6	0	0	0	0	0	0
<i>Lu lpm</i>	0	17	127	25	15	14	3	0	0	1	0	0
<i>T lp</i>	0	0	1	7	0	4	5	0	0	0	0	0
Summa	49	63	142	61	51	102	12	>136	>74	>48	84	44
Total												

29.5—6.6 (Jörgen Petersson m.fl.).

Vrm: sedd vid Hammarö fågelstation 27.6 (Björn Ehrenroth).

Det är något oklart hur dessa fynd skall tolkas, över-
serrare eller tidiga insträckare från norr/öster?

Efter juli upphör rapporterna från Norrlands inland och under augusti är fynden koncentrerade till norra Svealand och Norrlands kustlandskap (tabell 6). "Ut-postlokaler" som Haparanda Sandskär och St. Fjäder-
ägg registrerade relativt få bändelkorsnåbbar under hösten (ca 25 resp. ca 35 ex.) vilket tyder på ett relativt litet tillskott österifrån. I september kommer de första fynden i Götaland (*Ög*, *Öl*), och i oktober har tyngd-
punkten i fynden förflyttats till Götaland (29 av 48 ex.). Under årets två sista månader anträffades bändelkors-
nåbbar nästan enbart i Götaland. Talrikast var arten i läkrträdsbestånden på Omberg där som mest ca 50 ex. sågs 28.11 (Lars Jacobsson, Gillis Juthe), och där arten fanns kvar åtminstone till i april 1988. Under hösten gjordes också ett fynd i *Dsl*: 1 ♀ + 5 juv. Dalaborg, Bolstad, 18.10 (Leif Appeltgren, Stefan Hult) vilket var det första fyndet sedan 1960 i *Dsl* och det sjätte under 1900-talet.

Videsparv *Emberiza rustica* (söder om *Vrm*—*Dlr*—*Upl*)

Bl: 1 ♂ Tromtesunda, 7 km V Karlskrona, 1.4 (Karl-Olof Walde).

Gil: 1 ♂ Östergarnsholm 17.5 (Lars-Åke Pettersson).
1 ♂ Öja prästäng 26.5 (Thomas Pärt).

Nrk: 1 ♂ sj. Lertaget, Kumla, 5.4 (Jonas Engzell). 1 ex. Åssön, Hjälmarén, 2.9 (Martin Green).

Ög: 1 ♂ Morlejsjön, Ödeshög, 17.5 (Peter Fredricson, Lena Ribbhammar). 1 ex. Alviks ängar, Hästhölmén, 2.9 (Peter Fredricson).

Srm: 1—9 ex. Öja 29.8—4.9 (Patrik Engström m.fl.). 1 ex. Skarpnäcksfältet 30.8 (Johan Larsson). 2 ex. Ågesta 30.8 (Thomas Strid m.fl.). Max 3 ex. (1 ringmärkt) Hartsö-Enskär 30.8—5.9 och 2 ex. (ringmärkta) på samma lokal 16—21.9 (Hartsö-Enskär fågelstation). 2 ex. Ältasjön 3.9 (Johan Larsson). 1 ex. Lissmasjön 7.9 (Johan Larsson). 2 ex. Vårbergstippen 16.9 (Bo Söderström). 5 ex. Lissmasjön 20.9 (Thomas Lundquist).

Vstm: 1 sj. Midtjärnen, Linde, 8.6 (Mats Andersson). 1 ex. Lisjöviken, Sura, 1 och 3.9 (Sören Larsson). 2 ex. Asköviken 10.9 (Magnus Liljefors). 2 ex. Gorgen, Västerfärnebo, 12.9 (Peter Lundberg). 1 ex. ringmärkt Hagaberg, Näsby, 1.10 (Jan-Erik Malmstigen).

Normal förekomst bortsett från att inget fynd gjordes på *Öl*.

Kornsparv *Miliaria calandra*

Sk: 12 ex. övervintrade i Höganästrakten jan.—mars (Tommy Nilsson m.fl.). Sjungande ♂ : 7 i Höganästrakten (fl. obs.). 1 ex. V Eslöv (Göran och Lena

Hansson). 1 ex. Smygeområdet (Christer Sjögren m.fl.). 1 ex. Hemmesro gård (Erik Nordström) och 1—2 ex. Hammar (Per Anders Quin gm Paul Axelson), summa 11 ♂.

Öl: 1 ex. Eketorps borg 10.8 (Per Lundberg).

Hl: 1 ex. Getterön 15.5 (Mikael Nord).

Nrk: 1 ex. Tysslingen 6.9 (Peter Gustavsson).

Efter att antalet sjungande hanar varit stabilt i några år minskade antalet med närmare en tredjedel mellan 1986 och 1987 (från 16 till 11 ♂). Vad beträffar fynden utanför *Sk* så är *Öl* det enda landskap där kornsparv uppträtt regelbundet, den har anträffats där varje år åtminstone sedan 1969 (utom 1985). Fynd i *Nrk* är betydligt sällsyntare — bara fyra fynd har tidigare registrerats i landskapet, varav det senaste 1981.

Kompletteringar till tidigare rapporter

Här redovisas i allmänhet endast kompletterande fynd gjorda 1975-86, av arter som i motsvarande årsrapport presenterats med fullständiga fynddata.

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

Vg: 2 ex. Sjötorpasjön, Falköping, 6.5.86 (Åke Abrahamsson, Ulla Carlsson).

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Hl: 5 ex. Nidingen 8.7.86 (Dennis Kraft).

Vit stork *Ciconia ciconia*

Sk: 1 ex. Duveke, Kågeröd, 16.4.86 (Per-Olof Andersson). 1 ex. Göinge Fridhem 6.6.86 (gm Lars Nilsson). 1 ex. Araslövsjön 14.6.86 (Donald Blomquist, Stefan Thorsell).

Fjällgås *Anser erythropus*

Upl: 1 ad. Lövstaslätten, SO Uppsala, 28.4.86 (Joakim Hellkvist).

Rödhuva dykand *Netta rufina*

Vg: 1 ex. Tofta, Lidköping, 11.10.86 (Hans Häggander m.fl.).

Praktejder *Somateria spectabilis*

Hl: 1 ♂ Franholmen, V:a Frölunda, 16.4.81 (Jan Bergqvist).

Upl: 1 ad. ♂ Kälsö, Herräng, 7.6.86 (Jan Sundberg).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Öl: 1 ad. ♀ Eckelsudde 5.6.86 (Jerry Johansson, Claes Hermansson).
 Gil: 1 2K ♂ Stockviken II—15.5.86 (Tomas Pärt).
 Vg: 1 ad. ♂ S Karlsborg 11.5.86 (Timo Niiranen).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Upl: 1 ex. södra Vendelsjön 27.4.86 (Thomas Pless m.fl.).

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Vb: 1 ex. Bräntberget, Umeå, 7—8.11.77 (Irk Vb).

Troligen det hittills senaste fyndet i Sverige.

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Gstr: 2 ex. varav 1 spelande Moån, Ockelbo, 10—11.5.86 (Per Aspenberg).

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Sk: 1 juv. funnen död nära Klippan 7.9.85* finns i skinn-samlingen i Göteborgs naturhistoriska museum (gm Erik Hirschfeld).

Hl: 1 juv. Vallda Sandö 1—2.9.84* (Kåre Ström, Roland Berndtsson). 1 juv. Halmstad 2.9.86* (Anders och Marianne Wirdheim).

Vg: 1 juv. Fristad II—13.9.78* (Claes-Göran Ahlgren). 2 ad. Vänersborgsviken 29.9.82* (Stefan Lindqvist, Bo Kumlin). 1 ad. på samma lokal 16.9.83* (Bo Kumlin).

Storlabb *Stercorarius skua*

Vb: 2 ex. Lill-Haddingen 17.5.85* (Ralf Norberg m.fl.).

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*

Hl: Ca 200 par häckade på Knarrskär, Vendelsöfjorden, 1986 (Per Klaesson).

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Boh: 1 ex. oljedödad Havstensund 24.12.80 (ringmärkt på Farne Islands 18.7.75). 1 ex. oljedödad Dukholmen, Lycke 7.7.83 (ringmärkt Runde 8.7.81). 1 ex. oljedödad Otterön 12.5.86 (ringmärkt Farne Islands 24.6.81).

Biätare *Merops apiaster*

Boh: 1 ex. Lindholmen 24.6.84 (Nisse Hildén).

Blåkråka *Coracias garrulus*

Gil: 1 ex. S Vamlingbo k:a 13.5.86 (Hans Odelholm).

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Vg: 9 ex. Kvinnestadssjön 11.10.86 (Tore Andersson).

Pungmes *Remiz pendulinus*

Bl: Två ofullbordade fjolårsbon påträffade i maj 1987 vid Hallarumsviken (gm Conny Philipsson).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Upl: 1 sj. Ledskär 19—21.6.85 (Andreas och Jonas Nordin).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

Upl: 1 sj. Rickebasta träsk, Alsike, 1.7.84 (Olof Sjöberg).

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*

Hl: 1 ex. Nidingen 1.11.86 (Dennis Kraft m.fl.).

Taigasångare *Phylloscopus inornatus*

Öl: 1 ex. Segerstads fyr 15.10.86 (Bo Danielsson m.fl.).
 Gstr: 1 ex. ringmärktes på Eggegrund vardera 16.10 och 18.10.86, båda fåglarna var kvar till 20.10 (Tomas Pärt).

Antalet taigasångare under 1986 ökar härmed till 55 ex.

Svartkråka *Corvus c. corone*

Boh: 1 ex. Frölunda 21.2.83* (Stefan Johansson).
 Srm: 1 ex. Solsa, Nynäshamn, 19.10.86 (K.-G. Holm, Ingvar Skoog).

Videsparv *Emberiza rustica*

Sk: 1 ex. Fyren, Falsterbo, 28.9.86* (Nils Kjellén m.fl.). 1 ex. Ångnäset 12.10.86 (Klaus Malling Olsen).

Vsm: 1 ex. Lisjöviken, Sura, 1.9.86 och 2 ex. på samma lokal 6.9.86 (Sören Larsson).

Rättelser

Svart stork *Ciconia nigra*

Nrk: 1 ex. Väringen 8.5.86 skall vara 1 ex. Käggleholm 8.5.86.

Praktejder *Somateria spectabilis*

Sk: 1 ad. ♀ Kullen 12.4.86 skall vara 1 ad. ♂ (Peter Svensson).

Glada *Milvus milvus*

Sk: Andelen ungfåglar bland de 280 övervintrarna i Sk 1986—87 skall vara 32 ex. (=11%) inte 32%.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*

Hl: 1 ♀-färgat ex. Getterön 2.7.86 skall vara 13.7.86.

Storl:

Vb: 1
var

Vitry:

De i l
antale
ningst

Upl:

Gstr:

Summ

är fel:

Upl:

Gstr:

Summ

Korn:

Sk: 9:

tota

VF:s

Samm
rapport
att rap
alltså i
vation
De lok
över v
slutnir
ovan).

Det
ifrån"
trakter
men d
kala r
områd
gäller
att res
inte de
het på

Ett å
"proje
ter oft
engage
en kol
ett fler
inklud